

МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода от 01.01.2016 г. към 30.09.2016 г.

на

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ” ЕАД

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2016 ДО 30.09.2016 Г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

Съвет на директорите
Галина Панайотова Замфирова
Александър Тодоров Христов
Емил Димитров Гущеров

Изпълнителен директор
Галина Панайотова Замфирова

Съставител
Теменужка Иванова Иванова

Юристи
Георги Илиев Илиев
Иво Богомилов Христов

Държава на регистрация на предприятието
РБългария

Седалище и адрес на регистрация
София 1186, Бул. „Цар Борис Трети“ №136, ет.3

Предмет на дейност и основна дейност на предприятието

Стопанисване, експлоатация, ремонт, поддържане и комплексно използване на хидромелиоративния фонд; доставка и продажба на вода за напояване; мелиоративно и селскостопанско строителство; производство и търговия със селскостопанска продукция; дървен материал, ел. енергия, риба; отдаване под наем на хидротехнически съоръжения и сгради; обучение и квалификация на кадри за хидромелиоративното строителство, експлоатация и поддържането на хидромелиоративния фонд; почивно дело, туризъм, ресторантърство и хотелиерство.

Дружеството осъществява основно две значими дейности:

- Експлоатация и поддържане на обектите за предпазване от вредното въздействие на водите, средства за която се осигуряват от Държавния бюджет, съгласно пар.4, ал.6 от ПЗР на Закона за водите;
- Доставка на вода за напояване на земеделските култури чрез изпълнение на всички съпътстващи дейности свързани с доставка на вода до поливните площи, като дейността е възмездна и се заплаща от водоползвателите.

Структура на дружеството

Напоителни системи ЕАД е структурирано в Централно управление и 14 клона в страната, чрез които осъществява предмета си на дейност, както следва:

- Клон Черно море -гр. Варна 9000, район р-н Одесос, ул. "Христо Ботев" №10
- Клон Тополница - гр. Пазарджик 4400, ул. "Пловдивска" № 3
- Клон Среден Дунав- гр. Плевен 5800, ул. "Дойран" №136
- Клон Марица - гр. Пловдив 4000,район р-н Централен, бул. "Марица" № 122
- Клон Долен Дунав, - гр. Русе 7012,ул. "Борисова" № 52, ет. 1
- Клон Средна Тунджа, - гр. Сливен 8800, ул. "Д. Пехливанов" № 10
- Клон София, гр. София, - гр. Елин Пелин 2100, пл. "Независимост" № 18
- Клон Горна Тунджа - гр. Стара Загора 6000, бул. Митрополит МетодийКусев № 2
- Клон Струма-Места - гр. Дупница 2600, ул. "Св. Ив. Рилски" № 20
- Клон Мизия – гр. Враца 3000, бул. „Христо Ботев" № 178
- Клон Видин – гр. Видин 3700, ул. „Цар Александър" 13
- Клон Хасково – гр. Хасково бул. „Раковски" № 1
- Клон Шумен – гр. Шумен ул. „Пета" № 1
- Клон Бургас – гр. Бургас ул. „Фердинандова" № 3 ет. 3

През 2012г. с решение на едноличния собственик е извършено вливане на „Хидромелиорации - Севлиево“ ЕАД в „Напоителни системи“ ЕАД при условията на универсално правоприемство.

Структура на капитала

Напоителни системи ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано по Търговския закон, със 100 % държавно участие и принципал - Министерството на земеделието и храните. Дружеството е създадено чрез преобразуване на ДФ „Хидромелиоративни системи“ в еднолично акционерно дружество с наименование „Напоителни системи“ ЕАД, София, с решение от 08.12.1993г. на Софийски градски съд. В съответствие със Закона за търговския регистър дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписвания на 27.03.2008г.

Със Заповед на Министъра на земеделието и храните РД 59-13 / 21.02.2014 г., вследствие на вливането на „Хидромелиорации-Севлиево“ ЕАД, е увеличен регистрирания капитал на „Напоителни системи“ ЕАД на 25 452 628 лв., разпределен на 25 452 628 поименни акции с номинал 1,00 лв. за акция. Увеличението е вписано на 27.04.2014 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията. Във връзка с това обстоятелство е актуализиран Устава на дружеството.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Предприятието води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от Разяснения, предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията (ПКР), които ефективно са в сила за 2013г., и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията).

ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от периода 01.01.2016 - 30.09.2016 г.:

МСС 19 Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)
Целта на проекта е да се осигурят допълнителни насоки в стандарта по отношение на счетоводното отчитане на вноските от работници и служители, или трети лица в план с дефинирани доходи.

МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Измененията в стандарта са две, целта на първото е да се изяснят някои аспекти при счетоводното отчитане на възнаграждение под условие при бизнес комбинация. Стандартът изисква последващата оценка на такова възнаграждение да бъде по справедлива стойност, но същевременно съдържа препратки към МСФО 9 и МСС 37, които принципно имат други бази за оценяване, не по справедлива стойност. В тази връзка са премахнати препратките, които противоречат и са направени уточнения по отношение на оценъчните методи. Целта на втората промяна е да се направят разяснения, че извън обхвата на стандарта попадат всички съвместни договори, така както са дефинирани в МСФО 11, като изключението от тези разпоредби важи единствено за финансовите отчети на самото съвместно предприятие.

МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Промените в стандарта са две, като целта на първата е да се мотивират и пояснят промени в МСС 39 и МСФО 9, които не засягат оценяването на краткосрочни вземания и задължения, доколкото има такива тълкувания. С второто изменение се прави пояснение, че изключението за оценяване по справедлива стойност на финансови активи и пасиви на нетна база важи за всички активи и пасиви, които попадат в обхвата на МСС 39 и МСФО 9, независимо дали отговарят на определенията за финансови активи и пасиви в МСС 32.

МСС 40 Инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Целта на подобрението е да се уточни, че е необходима преценка, за да се определи дали придобиването на даден инвестиционен имот е придобиване на актив, група активи или бизнес комбинация, попадаща в обхвата на МСФО 3, която включва такъв актив.

МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Целта на промените е да се задължат предприятията да оповестяват критериите, използвани при обобщаване на сегменти на отчитане, доколкото в настоящата редакция на стандарта се съдържат изисквания по отношение на тези, използвани при идентифициране на самите сегменти на отчитане, а не при обединяването им.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

МСС 38 Нематериални активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Целта на подобренията в двата стандарта е пояснят изискванията по отношение на метода за преоценка, с цел да се отговори на опасенията относно изчисляването на натрупаната амортизация или амортизацията към дата на преоценка.

МСС 24 Оповестяване на свързани лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2014)

Целта на подобренията е да се подобрят и разширят дефинициите за ключов ръководен персонал, с което да се избегнат разлики в представянето и оповестяването.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Дружеството за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството.

Годишни подобрения 2014 г., приети от ЕС през 2015 г.:

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Промените в двата стандарта са във връзка с растенията, които се използват само за добиване на продукция през повече от един период, като са определени с наименованието „растения носители“. Съгласно допълненията, същите следва да се отчитат аналогично на имотите, машините и съоръженията в МСС 16, тъй като използването им е процес, сходен на производството.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

МСС 38 Нематериални активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на промените е да се установи принцип за амортизация, основан на база очаквания модел на потребление на бъдещите икономически ползи от даден актив. В тази връзка са направени пояснения, че използването на методи базирани на приходите от актив не са подходящи, доколкото последните са генериирани от дейност и отразяват фактори, които са различни от икономическите изгоди, свързани с въпросния. Същевременно се отбелязва, че това предположение може да има изключения в дадени случаи.

МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на промените е да се предоставят насоки за отчитане при промяна в план за освобождаване от активи, от такъв за продажба, чрез публично предлагане, в план за освобождаване, чрез разпределение на дивиденти в натура към собствениците.

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на проекта е да се изясни използването на термина „продължаващо участие“ за целите на стандарта, като в тълкуването му не следва да се включва презумпция, че наличието на право на доход от обслужване на финансови активи, които са прехвърлени, запазва продължаващо участие в тях.

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на промените е да се синхронизират изискванията за оповестяване между този стандарт и МСС 34 междуенно финансово отчитане, по отношение на компенсирани финансови активи и пасиви, като в тази връзка се изясни и приложението на термина „междинни периоди в рамките на тези годишни периоди“.

МСС 19 Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на проекта е да поясни, че оценката на това дали съществува развит пазар на висококачествени корпоративни и други облигации, на база на които да се определи доходността при изчисленията, следва да се прави не на ниво държава, а за определена валутна зона. Стандартът пояснява, че където няма развит такъв пазар, за база трябва да се използват държавни ценни книжа.

МСС 34 Междинно финансово отчитане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на промените е да се изясни и разшири понятието „междинен финансов отчет“, което да се изиска включването на препратки към съответна друга информация, която пояснява или е част от финансовите отчети.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на проекта да се изяснят изискванията на стандарта по отношение на отразяването на дялове в асоциирани и съвместни предприятия в друг всеобхватен доход, както и по отношение на оповестяванията и представените междинни сборове.

Годишни подобрения 2014 г., които са в сила за следващи периоди и все още не са приети от ЕС:

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на проекта е да се премахнат несъответствия между настоящия стандарт и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия, по отношение на сделките за продажба или апорт на активи в асоциирано или съвместно предприятие. В следствие на изменението, печалбата или загубата от такива операции се признава в пълен размер, когато се прехвърля дейност, и в частичен размер при сделки за прехвърляне на активи.

МСФО 11 Съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на промените е да се добавят насоки в настоящия стандарт за отчитане на придобиване на дялово участие в съвместна дейност, която представлява бизнес. В следствие на допълненията, приобретателите на такива дейности следва да прилагат всички разпоредби по отношение на бизнес комбинациите, залегнали в МСФО 3 Бизнес комбинации, както и на други МСФО, които не са в конфликт с стандарта, както и да спазват всички изисквания за оповестяване.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2016)

Целта на проектите е да се разяснят случаите на изключение от задължението за изготвяне на консолидирани финансови отчети от дружества, които са дъщерни на инвестиционно предприятие, съгласно МСФО 10. По отношение на МСС 28 се правят разяснения, че неинвестиционно дружество инвеститор, в асоциирано или съвместно предприятие които са инвестиционни, не следва да използва справедливата стойност, използвана от последните за оценкат на участията им, при прилагането на метода на собствения капитал.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

ТЕКУЩИ И НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Актив се класифицира като текущ, когато отговаря на някои от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения, когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената, се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване, определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Съоръженията и оборудването са представени по преоценена стойност намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, като приета стойност към датата на преминаване по МСС.

Предприятието е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи, свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципът на признаване определен в МСС 16.

Раходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва :

-при продажба на актива;

или

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изиска друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност, предприятието рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводни политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента, в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им, по начина, предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати:

-датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	25г.
Язовирни и язовирни стени	50г.
Машини и оборудване	3г.4м.
Транспортни средства	4г.
Стопански инвентар	6г.8м.
Компютри	2г.
Други	6г.8м.

Специфична счетоводна политика

Съгласно закона за Сдружения за напояване „Напоителни системи“ ЕАД, в качеството си на търговско дружество, в което държавата е единоличен собственик на капитала, стопанисва и експлоатира хидромелиоративни инфраструктурни съоръжения, като е задължено да предоставя последните за безвъзмездно ползване на регистрираните по закона сдружения за напояване. Предоставените за безвъзмездно ползване хидромелиоративни съоръжения на сдруженията се извършва съобразно изискванията на закона и заповед от принципала на дружеството. Сдружение, което ползва обекти по реда на този закон до 5 години от предоставянето на правото на ползване, може да придобие безвъзмездно правото на собственост върху тях, с разрешение на Министерски съвет, по предложение на Министъра на земеделието и храните.

На предоставените за ползване имоти, машини, съоръжения и оборудване се прекратява начисляването на амортизации от датата на договора за отдаването им на сдружението за напояване, съгласно чл. 47, ал. 4 от закона.

В Международните стандарти за финансови отчети липсва стандарт и разяснение, които да са конкретно приложими към тази политика. Ръководството е използвало собствените си преценки за разработване и прилагане на тази счетоводна политика, с цел финансовите отчети да дават информация, която да е необходима на ползвателите за вземане на стопански решения и е надеждна.

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и/или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала, или и за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот, също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди да се получат в предприятието и цената му на придобиване да може да се оцени достоверно.

Прехвърляне от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването на актива, която може да бъде доказана чрез:

- започване на използване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в използван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на използването от собственика - за прехвърляне от използван от собственика имот в инвестиционен имот; или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или, когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Биологични активи и земеделска продукция

Дружеството признава във финансовите си отчети биологичен актив или земеделска продукция, когато :

- предприятието контролира актива в резултат от предишни събития;
- вероятно е предприятието да получи бъдещи икономически ползи, свързани с актива; и
- справедливата стойност или себестойността на актива може да бъде надеждно определена.

Поради несъществената стойност на биологичните активи, в отчета за финансовото състояние те се включват като статия Имоти, машини, съоръжения в група Други активи и в статия Материални запаси.

Ръководството счита, че справедливата стойност на притежаваните от дружеството биологични активи не е надеждно оценима, поради което те са оценени първоначално по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и всички разходи, извършени до въвеждането им в експлоатация.

Биологичните активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, поради липса на надеждна оценка на справедливата им стойност.

Последващи извършвани разходи се капитализират само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив, за когото са извършени. Всички останали последващи разходи се отчитат като текущи в отчета за доходите.

Биологичните активи се амортизират по линеен метод за периода на очаквания плододаващ живот.

Амортизацията започва от момента, в който биологичните активи влязат в плододаваща възраст.

Средната плододаваща възраст за биологичните активи е както следва:

Група	Години
Трайни насаждения плододаващи	15

Нематериални активи

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване, формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че предприятието ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстълки и работи се приспадат;

и

-всякакви свързани расходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;

Цената на придобиване на нематериален актив, придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако:

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако предприятието не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

Цената на придобиване на вътрешноиздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност, включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Предприятието оценява дали полезните живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен се определя полезните живот на актива или полезните живот на производствените или сходни единици, съставляващи този актив.

Нематериален актив се разглежда като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи, които подлежат на амортизация, се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за използване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходими за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от двете дати:

-датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5

или

-датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот, в години, за основните групи амортизируеми нематериални активи е, както следва:

Група	Години
Програмни продукти	2г.
Лицензия	Условията на договора

ОБЕЗЦЕНКА НА НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави пресенка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив, който е:

- парични средства;
- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;
- договорно право:
 - да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие;
или
 - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;
- договор който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал на емитента и е:
 - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти собствения капитал на предприятието;
или
 - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
 - Държан за търгуване финансов актив
 - Определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции, държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансния актив.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност
 - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
 - финансови активи на разположение за продажба;
- С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
 - кредити и вземания;
 - инвестиции, държани до падеж;

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби, които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:
- Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.
- Печалбата или загубата от наличен за продажба финансов актив се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до момента на отписване на финансния актив. В този момент натрупаната печалбата или загубата, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.
- Лихвата, която се изчислява с използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.

- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.
- За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Предприятието отписва финансов актив, когато :

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли; или
- прехвърля финансовия актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато предприятието прехвърли финансов актив, то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако предприятието прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако предприятието запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако предприятието нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив. В този случай:

-ако предприятието не е запазило контрол, то отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.

-ако предприятието е запазило контрол, то продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви) и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбирамост на финансови активи

Предприятието преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, косто е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникната загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т. е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

Ако има обективни доказателства, че е възникната загуба от обезценка на финансов актив, отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи

парични потоци, дисконтиранi с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

- **Обезценка на финансови активи на разположение за продажба**

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата, дори ако финансовият актив не е отписан.

Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност минус загубата от обезценка на финансия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата за инвестиция в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват. Възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства включват: парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

КРЕДИТИ, ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирана или определяема плащання, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване; или
- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията, които са без фиксиран падеж, се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди, се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми.

- Сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Предприятието прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;
- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се израходват в производствения процес или при предоставяне на услуги /материали, сировини/;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват: покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките, материалите и услугите. Търговските отстъпки, работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват: преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното изпълнение на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количество общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет, се признават за разходи за периода, в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползвани кредити, които са определени в МСС 23 Разходи по заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода, в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи, извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойноста се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите.

Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Активи, държани за продажба

Като активи, държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба, отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите, държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност, намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи, държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи, държани за продажба, се признава до размера на обезценката на съответния актив, начислена преди съгласно МСС36 и МОФ05.

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

Основен капитал, включващ :

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви, включващи:

- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието.
- Други резерви – образувани по решение на собствениците на капитала

Финансов резултат включващ:

- Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.
- Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.
- Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

или

- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив, който е :

- договорно задължение :
 - да се предоставят парични средства или друг финанс актив на друго предприятие;
 - или
 - да се разменят финанс активи или финанс пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за предприятието;
- или
- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на предприятието и е:
 - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал;
 - или
 - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финанс актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват възвръщани финанс инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструмент-пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
 - класифицирани като държан за търгуване
 - при първоначалното им признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата
- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
- финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
- всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;

- Печалбата или загубата от финансови пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране;

Предприятието отписва финансов пасив (или част от финансовия пасив), когато той е погасен - т.e. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КРЕДИТИ

Кредити, търговски и други ззадължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж, се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж, се отчитат по амортизираната им стойност.

ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущия данък върху дохода за текущия и предходни периоди и се признава като пасив до степента, до която не е платен.
- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата съгласно МСС20, са помощ от държавата/правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностни и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите, за покриването на които са получени.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ПРОВИЗИИ ЗА ДЪЛГОСРОЧНИ ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд, положен от настия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване осигурителни вноски върху тези доходи.

Съгласно изискванията на МСС19 се правят провизии за дългосрочни доходи на персонал, представени по стойност от актюерска оценка.

ПРОВИЗИИ

Провизиите са задължения с неопределенна срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;
- или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на предприятието, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение, предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;
- и
- като резултат предприятието създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- предприятието има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;
- и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

ПАСИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО5 предприятието класифицира като пасиви, държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползоват ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъч-

на облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал

ПЕЧАЛБА ИЛИ ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДА

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции, извън печалбата или загубата, през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

РАЗХОДИ

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава независимо в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

ПРИХОДИ

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличенията, свързани с вносите на акционерите

Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърлило на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукция;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието; и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава, когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;
- и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката, може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденти се признават, когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката;
- и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават на база на счетоводния принцип на начисляване, съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането;

Неплатена лихва, натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция- последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденти по капиталови ценни книжа, обявени от печалбите преди придобиването, се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба, реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само, когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбирамета сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструменти - активи на предприятието, няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варира поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- Валутен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варира поради промени в обменните курсове.

- Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

- Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варира поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за

отделния финансов инструмент или неговия еmitent, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЕННИТЕ В ОБМЕННИТЕ КУРСОВЕ

Функционалната валута на предприятието е български лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута, различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникната, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междуинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изиска преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2014 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност.

Справедлива стойност е цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Рамката на оценяване по справедлива стойност на МСФО 13 се прилага за първоначално и последващо оценяване, ако справедливата стойност се изисква или се разрешава от други МСФО.

Активи или пасиви, който се оценяват по справедлива стойност, може да са някои от следните два вида:

- отделен актив или пасив; или
- група от активи, група от пасиви или група от активи и пасиви;

Предприятието оценява справедливата стойност на даден актив или пасив въз основа на евентуалните допускания на пазарните участници при определянето на цената на актив или пасив, като се приема, че те действат в своя максимална икономическа изгода.

При оценяването по справедлива стойност предприятието отчита характеристиките на актива или пасива, ако участниците на пазара ще ги вземат под внимание при определянето на цената на актива или пасива към датата на оценяване. Тези характеристики включват следното:

- състоянието и местоположението на актива;

- ограниченията, ако има такива, относно продажбата или използването на този актив;
- други.

Въздействието на конкретна характеристика върху оценката се различава в зависимост от това как тази характеристика ще бъде взета предвид от пазарните участници.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че актив или пасив се разменя в обичайна сделка между пазарни участници за продажба на актив или прехвърляне на пасив към датата на оценяване при актуалните към този момент пазарни условия.

Оценяването по справедлива стойност предполага, че сделка за продажба на актив или прехвърляне на пасив се извършва:

- на основния пазар за този актив или пасив; или
- при липсата на основен пазар — на най-изгодния пазар за този актив или пасив.

Ако за актив или пасив има основен пазар, оценката на справедливата стойност е цената на този пазар, дори ако цената на друг пазар е потенциално по-изгодна към датата на оценяване.

Справедлива стойност при първоначалното признаване

За придобит актив или поет пасив в разменна сделка, цената на сделката е платената за придобиването на актива или получената за поемането на пасива. Справедливата стойност на актив или пасив е цената, получена при продажбата на актива или платена при прехвърлянето на пасива. В много случаи цената на сделката е равна на справедливата стойност. При определянето на това дали справедливата стойност при първоначалното признаване е цената на сделката, предприятието отчита фактори, специфични за сделката, както и за актива или пасива. Ако в друг МСФО се изисква или разрешава на предприятието да оцени актив или пасив първоначално по справедлива стойност и ако цената на сделката се различава от справедливата стойност, предприятието признава произтичащата печалба или загуба в печалбата или загубата, освен ако в този МСФО не е посочено друго.

Методи за остойностяване

В зависимост от обстоятелствата се използват се подходящи методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност. Даден метод за остойностяване се използва, за да се прецени цената на продажба на актив или прехвърляне на пасив в рамките на обичайна сделка между пазарни участници при актуални към датата на оценяване пазарни условия. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Хипотези при методите за остойностяване

При прилаганите методи за остойностяване за оценяване на справедливата стойност се използват максимално съответни наблюдавани хипотези и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани хипотези.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети.

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

ГРЕШКИ

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;
- и
- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрат за публикуване. Въпреки това грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникната грешка;
- или
- в случай, че грешката е възникната преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното сaldo на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансова пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава финансова актив или финансова пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансова инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансова лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансова лизингов договор, по които дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на настият актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от

които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор така, че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното сaldo на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по които дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по които дружеството е лизингодател

Предприятието признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни – наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по които дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори, се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО

Съгласно КРМСФО 15 определянето дали дадено споразумение за строителство на недвижим имот попада в обхвата на МСС 11 или МСС 18 зависи от условията на споразумението и всички

придружаващи го факти и обстоятелства. Определянето изисква преценка по отношение на всяко споразумение.

Споразумение за строителство на недвижим имот, в което купувачите имат само ограничена възможност да влияят на проекта на недвижимия имот, например да изберат проект измежду няколко варианта, разработени от предприятието, или да направят само минимални промени в основния проект, е споразумение за продажба на стоки в обхвата на МСС 18.

Споразумение за строителство, попадащо в обхвата на МСС 18, се класифицира като:

- Споразумение за предоставяне на услуги, ако от предприятието не се изисква да придобива и доставя строителни материали.

В такъв случай, ако са изпълнени критериите на МСС 18, приходите се признават на базата на етапа на завършеност на сделката, като се прилага методът на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка съгласно МСС 18.

- Споразумение за продажба на стоки, ако от предприятието се изисква да предоставя услуги и строителни материали, за да изпълни своето договорно задължение за предоставяне на недвижим имот на купувача.

Прилагане на критериите за признаване на приходи от продажба на стоки.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността над незавършеното производство в текущото му състояние в процеса на строителството. В такъв случай, ако всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18 са изпълняват непрекъснато в процеса на строителството, предприятието признава приходите на базата на етапа на завършеност, като прилага метода на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността на недвижимия имот изцяло наведнъж (напр. при завършване, по време на или след доставката). В такъв случай предприятието признава приходите, само когато са удовлетворени всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18.

Когато от предприятието се изисква да извърши допълнителна работа по вече доставения на купувача недвижим имот, то признава задължение и разход в съответствие с МСС 18. Задължението се оценява в съответствие с МСС 37.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 11

МСС 11 се прилага, когато споразумението отговаря на дефиницията на договор за строителство, заложена в МСС 11. Споразумение за строителство на недвижим имот отговаря на дефиницията на договор за строителство, когато купувачът е в състояние да определи основните структурни елементи на проекта на недвижимия имот преди започване на строителството и/или да определи основни структурни промени в процеса на строителството (независимо дали упражнява тази възможност или не). Когато се прилага МСС 11, договорът за строителство включва също всякакви договори или компоненти за предоставяне на услуги, които са пряко свързани с изграждането на недвижимия имот в съответствие с МСС 11 и МСС 18.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е склучен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база "разходи плюс" е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

-първоначалната сума на прихода, договорена в договора;

и

-изменения в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на

несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:
-разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;
-разходи за материали, използвани при строителството;
-амортизация на машините и съоръженията, използвани по договора;
-разходи за придвижването на машините, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;
-разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;
-разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;
-приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително очакваните гаранционни разходи;
-искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:

- застраховки;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; и
- общи разходи по строителството.

- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислены на клиента съгласно условията на договора- могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;
- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;

и

- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност към края на всеки отчетен период. Очакваните загуби по договора за строителство независимо се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите се признават само дотолкова, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;

и

- разходите по договора се признават като разход за периода, през който са направени.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);

и

- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

- естеството на събитието;

и

- приблизителна оценка на финансения му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

РАЗХОДИ ПО ЗАЕМИ

Предприятието прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиддана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за предприятието и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Предприятието капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата, на която предприятието за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;
- както и
- предприеме дейности, необходими за подгответяне на актива за предвидданата му употреба или продажба.

Предприятието преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобреие на отговарящ на условията актив.

Предприятието прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подгответянето на отговарящия на условията актив за предвидданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;
- или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
- не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
- или
- сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане със задна дата или преизчисление със задна дата, признати в съответствие с МСС 8; както и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
 - печалба или загуба;
 - друг всеобхватен доход;
 както и
- сделки със собствениците, в качеството им на собственици, като показва отделно вносите от и разпределенията към собствениците.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи и гради	Съоръже- ния	Машини и оборуд- ване	Транспорт ни средства	Други активи	Капита- лизирани разходи	Общо
Отчетна стойност							
Сaldo към 31.12.2014	42 278	75 738	10 336	6 053	1 523	9	135 937
Постъпили	191	8	159	86	39	11	304
Излезли		(326)	(140)	(2)	(2)	(5)	(475)
Сaldo към 31.12.2015	42 469	75 420	10 355	6 137	1 560	15	135 956
Постъпили			126	62	15	171	374
Излезли		(1)	(9)	(49)	(1)		(60)
Сaldo към 30.09.2016	42 468	75 409	10 435	6 110	1 563	188	136 173

Амортизация

Сaldo към 31.12.2014	12 544	34 783	8 461	5 679	1 383		62 850
Постъпили	855	1 978	283	186	72		3 374
Излезли		(77)	(132)	(2)	(2)		(213)
Сaldo към 31.12.2015	13 399	36 684	8 612	5 863	1 453	-	66 011
Постъпили	425	998	104	51	17		1 595
Излезли							
Сaldo към 30.09.2016	14 034	38 159	8 741	5 898	1 479	-	68 312
Балансова стойност							
Балансова стойност към 31.12.2015	29 070	38 736	1 743	274	107	15	69 945
Балансова стойност към 30.09.2016	28 434	37 250	1 694	212	84	188	67 862

Представените имоти, машини и съоръжения включват предоставени на сдружения за напояване. Имоти, машини и съоръжения включват: съоръжения и оборудване, които са преоценени при преминаване към МСФО, като преоценената стойност е възприетата за намерена стойност, а формираният резерв първоначално е отчетен в данъчния амортизационен план и в последствие през 2009 г. е отписан от данъчната балансова стойност, съгласно изискванията на законодателство. В резултат на това е формиран отсрочен данъчен пасив за разликата между счетоводната и данъчната балансова стойност на амортизируемите активи.

Със заповед на принципала РД-09-394 от 03.06.2013 г. е забранено да се бракуват, демонтират и продават PVC, стоманени, бетонови или етернитови тръбопроводи и други хидромелиоративни съоръжения.

През периода не са отчетени обезценки на имоти, машини и съоръжения.

1.2. ДЪЛГОТРАЙНИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност			
Сaldo към 31.12.2014	182	23	205
Постъпили	1	7	8
Сaldo към 31.12.2015	183	30	213
Постъпили			
Излезли			
Сaldo към 30.09.2016	183	30	213
Амортизация			
Сaldo към 31.12.2014	163	20	183
Постъпили	11	3	14
Сaldo към 31.12.2015	174	23	197
Постъпили	3	2	5
Сaldo към 30.09.2016	177	25	202
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2015	9	7	16
Балансова стойност към 30.09.2016	5	5	10

През периода не са отчетени обезценки на нематериални активи.

1.3. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Материали в т.ч. /нето/	2 703	2 644
Основни материали	1 021	995
Резервни части	237	235
Горива и смазочни материали	76	46
Сломагателни материали	78	87
Други материали	796	284
Бракувани DMA	495	495
Продукция /нето/	56	66
Продукция	56	66
Стоки /нето/	2	2
Стоки	2	2
Незавършено производство /нето/	107	16
Незавършено производство	107	16
Биологични активи /нето/	10	10
Биологични активи	10	10
Общо	2 878	2 236

Бракуваните активи от Имоти, машини и съоръжения, които не са ликвидирани се представят в отчета за финансово състояние в статия Материални запаси до ликвидацията им. Разпореждането с отпадъците от бракуваните активи е от компетенцията пряко на ръководството на дружеството, съответно Принципала.

1.4. ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	8 363	5 057
Вземания ОППВ	8 363	5 057
Вземания по продажби /нето/	7 141	5 669
Вземания по продажби	10 490	9 018
Обезценка на вземания по продажби	(3 349)	(3 349)
Вземания по предоставени аванси /нето/	1 668	1 791
Вземания по предоставени аванси	1 668	1 791
Вземания по съдебни спорове /нето/	280	153
Вземания по съдебни спорове	2 411	2 284
Обезценка на вземания по съдебни спорове	(2 131)	(2 131)
Други текущи вземания	1162	841
Вземания по липси и начети	92	92
Представени гаранции и депозити	47	289
Вземания по застраховане	16	2
Предплатени разходи	21	21
Други вземания	488	437
Вземания по неразпределени суми в ЧСИ	498	
Общо	18 614	13 511

Обезценката на вземанията е отчетена в съответствие с МСС 39 като разлика между балансовата стойност на вземането от клиента и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци.

1.5. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Парични средства в брой		182	305
в лева		182	305
Парични средства в разплащателни сметки		1 493	584
в лева		1 493	584
Общо		1 675	889

1.7. Собствен капитал

1.7.1. Основен капитал

Акционер	Брой акции	31.12.2015 г.		% Дял	Брой акции	30.09.2016 г.		% Дял
		Стойност	Платени			Стойност	Платени	
Министерство на земеделието и храните	25 452 628	25 452 628	25 452 628	100%	25 452 628	25 452 628	25 452 628	100%
Общо:	25 452 628	25 452 628	25 452 628	100%	25 452 628	25 452 628	25 452 628	100%

1.7.2. Резерви

	Общи и други резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2014 г.	39 511	39 511
Намаления от:	(7 930)	(7 930)
Покриване на загуби	(6 690)	(6 690)
Други	(162)	(162)
Резерви към 31.12.2015 г.	32 821	32 821
Намаления от:	(18 791)	(18 791)
Покриване на загуби	(4284)	(4284)
Резерви към 30.09.2016 г.	28 537	28 537

Имоти, машини и съоръжения включват активи, които са преоценени в предходни периоди при преминаване към МСФО, като преоценената стойност е приета за намерена стойност. Поради това и предвид отписването на формирани резерви от данъчната балансова стойност на амортизируемите активи през предходни периоди, в съответствие с действащото законодателство, първите са представени в отчета за финансово състояние ведно с другите резерви.

1.7.3. Финансов резултат

	Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2015 г.		10
Печалба към 30.06.2016 г.		10
Загуба към 31.12.2014 г.		(6528)
Преизчислен остатък към 31.12.2014 г.		(6 528)
Увеличения от:		
Загуба за годината 2015		(4 284)
Намаления от:		
Покриване на загуби с резерви и печалби		6 528
Загуба към 31.12.2015 г.		(4 284)
Увеличения от:		
Загуба за годината 2016		(3 017)
Намаления от:		

Покриване на загуби с резерви и печалби	4 284
Загуба към 30.09.2016 г.	(3 017)
Финансов резултат към 31.12.2014 г.	(6 384)
Финансов резултат към 31.12.2015 г.	(4 274)
Финансов резултат към 30.09.2016 г.	(3 017)

1.8. НЕТЕКУЩИ ПРОВИЗИИ

	Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала		1 962	1 962
Общо		1 962	1 962

	Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари		1 808	1 962
Задължение признато в баланса на 1 януари		1 808	1 962
Разход за лихви		46	
Разход за текущ стаж		344	
Извършени плащания през периода		(370)	
Актюерска печалба/загуба призната през периода		134	
Сегашна стойност на задължението към 31 декември		1 962	1 962
Задължение признато в баланса към 31 декември		1 962	1 962

1.9.1 ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Временна разлика	31 декември 2014		Движение на отсрочените данъци за 2015				31 декември 2015		
			увеличение		намаление				
	временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсроче- нданък	временна разлика	отсрочен данък	
Пасиви по отсрочени данъци									
Амортизируем и активи	13 862	1 386	826	83			14 688	1 469	
Общо пасиви:	13 862	1 386	826	83			14 688	1 469	

1.11. ТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

	Текущи финансови пасиви	31.12.2015 г.	30.06.2016 г.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		6 900	6 900
Общо		6 900	6 900

1.11.2. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ ОТЧИТАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ - ТЕКУЩИ

	Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Задължения по кредити към свързани лица		6 757	6 757
Задължения по лихви по кредити към свързани лица		143	143
Общо		6 900	6 900

1.12. ТЕКУЩИ ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Задължения към свързани лица		5 020	470

"НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД

**Приложения към финансови отчети
за периода от 01.01.2016 -30.09.2016 г.**

Задължения по получени аванси	4 810	470
Задължения по дивиденти	210	
Задължения по доставки	12 033	11 408
Задължения по получени аванси	527	517
Други текущи задължения	737	1 409
Задължения по гаранции и депозити	477	272
Други задължения	260	1 137
Общо	18 317	13 804

1.13. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Данък върху добавената стойност	920	2642
Данък върху доходите на физическите лица	302	787
Данък върху разходите	41	-
Други данъци	1 293	1234
Общо	2 556	4 663

Задълженията за други данъци са просрочени и са начислени лихви за забава.

1.14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Задължение към персонал	1 756	1 580
Задължение към социално осигуряване	2 967	3 899
Общо	4 723	5 479

Задълженията към социално осигуряване са просрочени и не са начислени лихви за забава.

1.15. ТЕКУЩИ ПРОВИЗИИ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	883	768
Провизии за неустойки по търговски договори	807	768
Провизии за съдебни дела	76	-
Общо	883	768

През 2013 г. са начислени провизии за неустойки по склучени борсови договори за дървесина, скрап по които дружеството е в неизпълнение и Ръководството счита, че условията няма да бъдат спазени. През 2014г. са изплатени суми за сметка на начислените провизии по договорите за скрап и към 31.12.2014г актуалния размер на задълженията е съответно 416 х.лв. и 470 х.лв.. През 2015 г. са изплатени суми за сметка на начислените провизии по договорите за скрап и към 31.12.2015 г актуалния размер на задълженията е съответно 391 х.лв. и 470 х.лв..

1.16. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ДЪРЖАВАТА - ТЕКУЩИ

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Безвъзмездни средства, свързани с активи	1166	2304
Безвъзмездни средства, свързани с приходи	1166	2304
Общо	1166	2304

2. Отчет за доходите**2.1. Приходи****2.1.1. Приходи от продажби**

Вид приход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.

Продажби на продукция в т.ч.	262	144
Продажби на ел. енергия	181	80
Продажби на селскостопанска продукция	81	64
Продажби на стоки в т.ч.	4	5
Продажби на хранителни стоки	4	5
Продажби на услуги в т.ч.	35 607	25 789
Водоподаване	15 825	13 003
Наеми	1 636	979
Приходи от ОПВВВ	16 963	10 245
Приходи от извеждане на язовири от експлоатация	281	-
Приходи за обекти, финансиирани от МКВП	132	-
Отвеждане на отпадни води	295	340
Други услуги	475	1222
Други приходи	495	-585
Общо	36 368	25 353

2.1.3. Финансови приходи

	Вид приход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Приходи от лихви		17	53
Приходи от съвместна дейност		9	
Общо		26	53

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани сировини, материали и консумативи

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Основни материали за производство		486	246
Спомагателни материали		76	42
Горивни и смазочни материали		1 844	955
Резервни части		453	263
Работно облекло		37	-
Ел. енергия		3 094	2057
Топлоенергия		33	38
Вода		27	26
Гуми		84	10
Офис материали и консумативи		91	51
Активи под праг на същественост		60	-
Други материали		31	191
Общо		6 316	3 879

2.2.2. Разходи за външни услуги

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Подизпълнители		3 101	465
Нает транспорт		204	110
Наета механизация		294	34
Наеми		33	17
Ремонти		458	318
Реклама		9	2
Съобщителни услуги		218	192
Консултантски и други договори		488	32
Граждански договори и хонорари		164	119

Застраховки	71	108
Данъци и такси	993	171
Охрана	574	356
Абонаменти	145	90
Нотариални и съдебни такси	24	153
Одиторски и счетоводни услуги	10	40
Други разходи за външни услуги	137	1249
Общо	6 923	3 456

2.2.3. Разходи за амортизации

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Разходи за амортизации на дълготрайни материални активи		3 388	2 396

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

	Разходи за:	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Разходи за заплати		17 029	13 310
Разходи за осигуровки		5 127	3 976
Общо		22 156	17 286

2.2.5. Обезценка на активи

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Разходи от обезценка на вземания		1 198	-
Общо		1 198	-

2.2.6. Други разходи

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Разходи за командировки		80	56
Разходи представителни		14	9
Разходи за брак		89	14
Разходи за предпазна храна		6	4
Разходи за трудова медицина		18	7
Разходи за глоби и неустойки		69	53
Разходи по съдебни и изпълнителни дела		59	44
Обучение		16	8
Отписани вземания		58	4
Други разходи		19	1 080
Общо		428	1 279

2.2.7. Финансови разходи

	Вид разход	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Разходи за лихви в т.ч.		90	150
по търговски заеми		67	-
по търговски задължения		136	150
Други финансови разходи		32	23
Общо		235	173

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното прайвление.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол
Министерството на земеделието и храните

Други свързани лица

Предприятия собственост на Министерството на земеделието и храните

Ключов ръководен персонал

Галина Панайотова Замфирова
Александър Тодоров Христов
Емил Димитров Гущеров

Приходи от свързани лица

Клиент	Вид сделка	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	приходи от ОППВ	16 963	10 245
Общо		16 963	10 245

Вземания от свързани лица

Клиент	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	8 363	3 497
Общо	8 363	3 497

Задължения към свързани лица

Доставчик	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	5 020	470
Общо	5 020	470

Получени заеми от свързани лица - условия по заеми

Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения
Югозападно ДП	2383	1%	01.12.16	Запис на заповед
Югоизточно ДП	2000	1%	01.12.16	Запис на заповед
Южноцентрално ДП	2374	1%	01.12.16	Запис на заповед

Получени заеми от свързани лица – задължения

Кредитор	31.12.2013 г.	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
		Главница	Лихви
Югозападно ДП	2 383	50	
Югоизточно ДП	2 000	41	
Южноцентрално ДП	2 374	52	
Общо	6 757	143	

Получени заеми от свързани лица – разходи за лихви

Кредитор	31.12.2013 г.	през 2014 г.	през 2015 г.	31.12.2016 г.
Югозападно ДП	2	24	24	
Югоизточно ДП	2	20	19	
Южноцентрално ДП	4	24	24	
Общо	8	68	67	

Доходи на ръководство

Вид	Начислени суми за: възнаграждения и осигуровки за периода
Съвет на директори	46
Изпълнителен директор	37
Общо:	83

2. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството използва различни източници за финансиране на своята дейност като това са както собствени така и заемни средства от банки и свързани лица.

Вид	31.12.2015 г.	30.09.2016 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	23 515	25 367
Финансови пасиви	6 900	6 900
Търговски и други задължения	18 317	13 804
Намален с:		
паричните средства и парични еквиваленти	(1 675)	(889)
Нетен дългов капитал	23 542	19 815
Общо собствен капитал	54 000	50 983
Общо капитал	77 542	70 798
Съотношение на задължност	0,30	0,36

3. ФИНАНСОВИ РИСКОВЕ

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарните цени включват четири

типа риск: лихвен, валутен, стоков и друг ценови риск, какво е и рискът за цената на собствения капитал. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства, депозити, инструменти на разположение за продажба и деривативни финансови инструменти.

Лихвен риск

Лихвеният риск произтича от колебанията в цената на финансов инструмент в зависимост от промените в лихвените нива.

Дружеството не е изложено на лихвен риск понеже финансовите му пасиви се олихвяват по фиксирани проценти.

Валутен риск

Валутният риск произтича от колебанията в обменните курсове на валутите. Дружеството не е изложено на валутен риск понеже финансовите му активи и пасиви са в български лева.

4. КОРЕКЦИЯ НА ГРЕШКИ

Към 30.09.2016 г. не са извършвани корекции във връзка със грешки и промяна на счетоводна политика.

5. КЛЮЧОВИ ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ И ПРЕЦЕНКИ НА РЪКОВОДСТВОТО С ВИСОКА НЕСИГУРНОСТ

В настоящи финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

5.1. ОБЕЗЦЕНКА НА ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Към 30.09.2016 г. не е извършена обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

5.2. ОБЕЗЦЕНКА НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Към края на отчетния период ръководството прави преглед на наличните материални запаси - материали, продукция, стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. При този преглед към 30.09.2016 г. не са установени индикации за обезценка на материални запаси.

5.3. ОБЕЗЦЕНКА НА ВЗЕМАНИЯ

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбирами вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на дължника по вземането, вероятност дължникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

За част от клиентите, с които Дружеството поддържа дългосрочно търговско сътрудничество се допуска по-дълъг период. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед на цялата експозиция на клиента и преценява наличието на условия

за обезценка. Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка.

Движение на обезценката на търговски вземания от несвързани лица и вземания по съдебни спорове:

	31.12.2014 г.	31.12.2015 г.
Обезценка на търговски вземания	2631	3349
Обезценка на вземания по съдебни спорове и присъдени вземания	1 651	2 131
Сaldo в края на годината	4 282	5 480

5.4.ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОДИ ПО ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО (ДЪЛГОСРОЧНИ ДОГОВОРИ ЗА УСЛУГИ)

Към края на отчетния период, ръководството на дружеството извършва преглед на незавършените строителни договори/дългосрочни договори за услуги, чрез метода процент на завършеност. Приходите се признават до размера на направените разходи.

5.5.АКТЮЕРСКИ ОЦЕНКИ

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположенията са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

6. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Заеми

За получените заеми от свързани лица са издадени записи на заповед в полза на кредиторите, в размер на номиналната стойност.

Съдебни дела

Дружеството е страна по множество дела, като в резултат на големия обем и честите смени в административния персонал към момента не е възможно да се оценят потенциалните ангажименти по всички съдебни спорове. Поради това Ръководството е приело политика да признава като текущи, разходите по окончателно решените срещу на „Напоителни системи“ съдебни дела, съответно като вземане единствено при получаване на присъдените суми за делата, при които дружеството е ищец.

7. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Приемането на Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите с Решение на Министерския съвет № 688 от 18.08.2016 г.

8. ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ

Ръководството счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността. В резултат на дейността си през текущия и предходните периоди Дружеството отчита загуби, а текущите пасиви надвишат текущите активи. Независимо от влошеното финансово състояние на дружеството към 30.09.2016 г. Ръководството е уверено, че с промените в Закона за водите ще поддържа нормална дейност и в бъдеще, чрез повишаване на ефективността и оптимизиране на дейността, както и чрез осигурено достатъчно по обем и характер финансиране, свързано най-вече с оперативни програми на Европейския съюз.

9. ОПОВЕСТЯВАНЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Дружеството оповестява начислени през 2016 г. суми за услуги, предоставени от регистрирани одитори в размер на 19 хил. лева без ДДС. Не са получавани други услуги от независимия одитор към 30.09.2016 година.

10. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

С писмо Изх. № 70-227 от 17.01.2014 г. на Министъра на земеделието и храните, във връзка с промени в третирането на държавните помощи от Европейското законодателство, Дружеството е уведомено, че: съгласно Решение C (2011) 9380, което влиза в сила от 31.01.2012 г. и отменя Решение на ЕК 2005/842/EО от 28.11.2005 г., безвъзмездното ползване върху обектите от хидромелиоративната инфраструктура е с краен срок на приложение 31.01.2014 г. Съгласно чл. 10 (а) от Решение C (2011) 9380 всяка схема за помош, въведена преди влизането му в сила, която е била в съответствие с вътрешния пазар и е била освободена от изискването за уведомяване в съответствие с Решение на ЕК 2005/842/EО от 28.11.2005 г., продължава да бъде съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от изискването за уведомяване за срок от две години или до 31.01.2014 г.

С промени в Закона за водите от 07.03.2014 г. е регламентирана дейността по ОПВВВ и редът за заплащането на услугата, а тя е възложена на Дружеството, като са предвидени и компенсации за периода 2011 – 2013 г., през който дружеството не е получавало възнаграждение във връзка с това.

11. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Показатели	Kъм 30.09.2015 г.	Kъм 30.09.2016 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Дълготрайни активи /общо/	70 810	68 393	(2 417)	-3%
Краткотрайни активи в т.ч.	25 193	19 931	(5 262)	-21%
Материални запаси	3 051	2 236	815	-27%
Краткосрочни вземания	21 237	16 806	(4 431)	-21%
Парични средства	905	889	(16)	-2%
Обща сума на активите	96 009	88 331	(7 678)	-8%
Собствен капитал	54 040	47 966	(6 074)	-11%
Финансов резултат	(2 270)	(3 017)	(747)	-33%
Дългострочни пасиви	4 080	4 198	(118)	3%
Краткосрочни пасиви	34 372	30 846	(3 526)	-10%
Обща сума на пасивите	96 009	88 331	(7 678)	-8%
Приходи общо	26 797	25 580	(1217)	-5%
Приходи от продажби	25 954	25 938	(16)	0%
Разходи общо	29 067	28 597	(470)	-2%

Коефициенти	Kъм 30.06.2015 г.	Kъм 30.06.2016 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:				
На собствения капитал	(0,05)	(0,08)	(0,03)	-35,5%
На активите	(0,03)	(0,05)	(0,02)	-31,7%
На пасивите	(0,08)	(0,11)	(0,03)	25,5%
На приходите от продажби	(0,19)	(0,29)	(0,10)	-34,16%
Ефективност:				
На разходите	0,81	0,77	(0,04)	-5,4%
На приходите	1,23	1,3	0,07	5,1%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	0,62	0,53	(0,09)	-17,5%
Бърза ликвидност	0,54	0,45	(0,09)	-20,1%
Незабавна ликвидност	0,05	0,04	(0,01)	-20%
Абсолютна ликвидност	0,05	0,04	(0,01)	-20%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	1,6	1,38	(0,22)	-15,5%
Задлъжнялост	0,63	0,72	0,1	13,5%

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 30.9.2016 година

АКТИВ	Приложение	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
		BGN'000	BGN'000
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	68 383	69 945
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	10	16
Общо нетекущи активи		68 393	69 961
Текущи активи			
Материални запаси	1.3.	2 236	2 878
Текущи търговски и други вземания	1.4.	16 792	18 614
Данъци за въстановяване	1.5.	21	21
Пари и парични еквиваленти	1.6.	889	1 675
Общо текущи активи		19 938	23 188
Сума на актива		88 331	93 149

Приложението от страница 53 до страница 54 са неразделна част от финансовия отчет.

Представляващ:
Галина Панайотова

Съставител:
Теменужка Иванова

Одитор:
Д.Е.С. Калин Апостолов - Регистриран одитор

София, 28 октомври 2016 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 30.9.2016 година - продължение

	Приложение	30.09.2016 г.	31.12.2015 г.
		BGN'000	BGN'000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ			
Собствен капитал			
Основен капитал	1.7.1.	25 453	25 453
Регистриран капитал		25 453	25 453
Резерви	1.7.2.	28 537	32 821
Финансов резултат	1.7.3.	(3 007)	(4 274)
Натрупани печалби/загуби		10	10
Печалба/загуба за годината		(3 017)	(4 284)
Общо собствен капитал		50 983	54 000
Нетекущи пасиви			
Нетекущи провизии	1.8.	1 962	1 962
Пасиви по отсрочени данъци	1.9.	1 468	1 469
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1.10.		1 173
Общо нетекущи пасиви		3 430	4 604
Текущи пасиви			
Текущи финансови пасиви	1.11.	6 900	6 900
Текущи търговски и други задължения	1.12.	13 804	18 317
Данъчни задължения	1.13.	4 663	2 556
Задължения към персонала	1.14.	5 479	4 723
Текущи провизии	1.15.	768	883
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1.16.	2 304	1 166
Общо текущи пасиви		33 918	34 545
Сума на собствен капитал и пасива		88 331	93 149

Приложението от страница 53 до страница 54 са неразделна част от финансовия отчет.

Представляващ:
Галина Панайотова

Съставител:
Теменужка Иванова

Одитор:
Д.Е.С. Калин Апостолов - Регистриран одитор

София, 28 октомври 2016 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ към 30.9.2016 година

	Приложение	30.9.2016 г. BGN'000	30.9.2015 г. BGN'000
Приходи			
Нетни приходи от продажби	2.1.1.	25 330	26 671
Продукция		144	227
Услуги		25 789	25 724
Стоки		5	3
Други		(608)	717
Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата	2.1.2.	23	—
Финансови приходи	2.1.3.	53	37
Общо приходи		25 406	26 708
Разходи			
Разходи по икономически елементи		(28 295)	(28 998)
Използвани сировини, материали и консумативи	2.2.1.	(3 879)	(5 361)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(3 456)	(4 285)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(2 396)	(2 552)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(17 286)	(16 302)
Обезценка на активи			
Други разходи	2.2.5.	(1 278)	(498)
Суми с корективен характер	2.2.6.	45	89
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)		(22)	(3)
Разходи капитализирани в стойността на активи		174	180
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		(107)	(88)
Финансови разходи	2.2.7.	(173)	(69)
Общо разходи без разходи за данъци		(28 423)	(28 978)
Резултат от освобождаване от искажуващи активи			
Печалба/загуба преди разходи за данъци		(3 017)	(2 270)
Разход за данъци			
Изменение за сметка на отсрочени данъци			—
Печалба/загуба от продължаващи дейности		(3 017)	(2 270)
Печалба/загуба		(3 017)	(2 270)

Приложението от страница 54 до страница 54 са неразделна част от финансовия отчет.

Представляващ
Галина Панайотова

Съставител:
Теменужка Иванова

Одитор:
Д.Е.С. Калин Апостолов - Регистриран одитор

София, 28 октомври 2016 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ към 30.9.2016 година

	<i>Основен капитал</i>	<i>Общи и други резерви</i>	<i>Натрупан и печалби/ загуби</i>	<i>Общо собствен капитал</i>
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Остатък към 31.12.2014 г.	25 453	39 511	(6 384)	58 580
Преизчислен остатък към 31.12.2014 г.	25 453	39 511	(6 384)	58 580
Промени в собствения капитал за 2015 г.	-	(6 690)	2 110	(4 580)
Друг всеобхватен доход	-	-	(134)	(134)
Акционерски печалби и загуби			(134)	(134)
Печалба /загуба за периода			(4 284)	(4 284)
Общ всеобхватен доход за 2015 г.	-	-	(4 418)	(4 418)
Емисия на капитал				-
Разпределение на резерви и други изменения в собствения капитал		(6 690)	6 528	(162)
Остатък към 1.01.2016 г.	25 453	32 821	(4 274)	54 000
Промени в собствения капитал за 2016 г.	-			(3 017)
Друг всеобхватен доход	-	-		-
Акционерски печалби и загуби				-
Печалба /загуба за периода			(3 017)	(3 017)
Общ всеобхватен доход за 2016 г.	-	-	(3 017)	(3 017)
Разпределение на резерви		(4 284)	4 284	-
Други изменения в собствения капитал				-
Остатък към 30.9.2016 г.	25 453	28 537	(3 007)	50 983

Приложенията от страница 8 до страница 54 са неразделна част от финансовия отчет.

Представляващ:
Галина Панайотова

Съставител:
Теменужка Иванова

Одитор:
Д.Е.С. Калин Апостолов - Аудитор

София, 28 октомври 2016 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД**ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ към 30.9.2016 година**

30.9.2016 г.	30.9.2015 г.
BGN'000	BGN'000

Парични потоци от оперативна дейност

Постъпления от контрагенти	15 694	14 147
Плащания на контрагенти	(4 985)	(4 985)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(16 886)	(7 747)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(1 562)	(1 562)
Други парични потоци от оперативна дейност	415	(779)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(777)	(926)

Парични потоци от инвестиционна дейност

Покупки на дълготрайни активи

Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност**Парични потоци от финансова дейност**

Плащания по получени заеми

Платени лихви и такси по получени заеми

Нето парични средства използвани във финансовата дейност**Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти****Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари****Парични средства и парични еквиваленти на 30 септември**

Приложението от страница 8 до страница 54 са неразделна част от финансовия отчет.

Представляващ:

Галина Панайотова

Съставител:

Теменужка Иванова

Одитор:

Д.Е.С. Калин Апостолов - Регистриран одитор

София, 28 октомври 2016 г.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ МЕЖДИННИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД Към 30.09.2016 г.

**съгласно изискванията на чл.33, ал.1 т.6 от
НАРЕДБА №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до
търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информацията от
публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа**

1. Информация за промените в счетоводната политика през отчетния период, причините за тяхното извършване и по какъв начин се отразяват на финансия резултат и собствения капитал на дружеството

Не са извършвани промени в счетоводната политика на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД през отчетният период /01.01.2016 – 30.09.2016 г./

2. Информация за настъпили промени в икономическата група /група предприятия по смисъла на Закона за счетоводство/ на дружеството, ако участва в такава група.

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД не е част от икономическа група по смисъла на §1, т.7 от Допълнителните разпоредби на Наредба №2 на КФН и не е част от група предприятия по смисъла на Закона на счетоводство.

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД е търговско дружество по чл.61 от Търговския закон, образувано по реда на чл.62, ал.1 от същия закон като еднолично акционерно дружество със 100% държавно участие в капитала в размер на 25 452 628 лв. Едноличен собственик на капитала на дружеството е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИКЛПК 831909905.

Дружеството има 14 регионални представителства в страната със статут на клонове. Те извършват доставна на вода за напояване, промишлено и питейно водоснабдяване, отводняване и предпазване от заливане на земеделски земи, промишлени обекти, населени места и др.

3. Информация за резултатите от организационни промени в рамките на дружеството, като преобразуване, продажба на дружества от икономическата група /група предприятия по смисъла на Закона за счетоводство/, апортни вноски от дружеството, даване под наем на имущество, дългосрочни инвестиции, преустановяване на дейност.

Към 30.09.2016 г. по отношение на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД не са настъпили резултати от преобразуване в рамките на дружеството, апортни вноски, дългосрочни инвестиции и преустановяване на дейност.

4. Становище на управителния орган относно възможностите за реализация на публикувани прогнози за резултатите от текущата финансова година, като се отчитат резултатите от текущото шестмесечие, както и информация за факторите и обстоятелствата, които ще се повлияват на постигането на прогнозните резултати най-малко до края на текущата финансова година.

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД не е публикувало прогнози за резултатите от текущата финансова година, както и такива за отчетното шестмесечие.

5. Дани за лицата, притежаващи пряко и непряко най-малко 5 на сто от гласовете в общото събрание към края на деветмесечието, и промените в притежаваните от лицата гласове за периода от началото на текущата финансова година до края на отчетния период.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИК/ПИК 831909905.

През отчетния период /01.01.2016 г. – 30.09.2016/ не е извършвана промяна в собствеността на едноличния собственик на капитала.

6. Дани за акциите, притежавани от управителните и контролни органи на емитента към края на деветмесечието, както и промените, настъпили за периода от началото на текущата финансова година до края на отчетния период за всяко лице поотделно.

Органи на управление на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД са МИНИСТЪРЪТ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ и СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ, в следният състав към 30.09.2016 г.:

1. Александър Тодоров Христов – Председател
2. Емил Димитров Гущеров – член
3. Галина Панайотова Замфирова – изпълнителен директор

Членовете на съвета на директорите не притежават дялове от капитала на дружеството.

7. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко на 10 на сто от собствения капитал на дружеството; ако общата стойност на задълженията или вземанията на дружеството по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

През периода 01.01.2016 г. до 30.09.2016 г. не са образувани или прекратявани съдебни или арбитражни дела, отнасящи се до задължения или вземания на дружеството или негово дъщерно дружество, с цена на иска най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството.

8. Информация за отпуснатите от дружеството или от неговото дъщерно дружество заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово държерно дружество, в това число и на свързани лица с посочване на характера на взаимоотношенията между дружеството и лицето, размера на неизплатената главница, лихвен процент, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, условия и срок.

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

През деветмесечието на 2016 г. от страна на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД, не са отпускани съществени заеми, предоставяни гаранции и не са поемани задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, в това число и на свързани лица.

28.10.2016 г.

Гр. София

„НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

Га.
/изпълнителен директор/

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

**за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016
година**

на “НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ” ЕАД

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Фирмено наименование „Напоителни системи“ ЕАД

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ С ОБЩЕСТВЕНА ЗНАЧИМОСТ

Предметът на дейност на дружеството е стопанисване, експлоатация, ремонт, поддържане, разширение, инвестиране, проучване и проектиране, научно-изследователска, развойна, инженерингова дейност за комплексно използване на хидромелиоративния фонд; доставка и продажба на вода за напояване и промишлено водоснабдяване; мелиоративно и селскостопанско строителство; търговия в страната и чужбина; производство и търговия със селскостопанска продукция, дървен материал, електроенергия, риба и рибни продукти; извършване на специализирани работи и услуги; отдаване под наем на хидротехнически съоръжения и сгради; обучение, квалификация и преквалификация на кадри за хидромелиоративно строителство; експлоатация и поддържане на хидромелиоративния фонд; почивно дело, туризъм, ресторантърство и хотелиерство, както и всички дейности, незабранени със закон.

Основните дейности с обществена значимост, които дружеството извършва са:

- поддържа и експлоатира държавния хидромелиоративен фонд за улавяне, съхранение, покачване, разпределение и реализация на вода за напояване на земеделските култури, като с част от стопанисваните съоръжения доставя вода за промишлени и други нужди, в това число условно чиста вода за В и К дружества.

- стопанисва, поддържа и експлоатира обекти и съоръжения, чието основно предназначение е предпазване от вредното въздействие на водите, в това число предпазване от наводнения на населени места, пътища, жп. линии, предприятия, земеделски земи и други обекти. Ефектът от тези хидромелиоративни съоръжения се реализира не само в селското стопанство, но и в останалите отрасли от националната икономика, поради което същите са с общонационално значение. Тези съоръжения са изградени с държавни средства и включват предпазни диги, Дунавски диги, корекции на реки, отводнителни полета и системи. По-голямата част от тези обекти са линейни, разположени са в землищата на много общини и кметства, и трудно могат да се поддържат в техническа изправност от други структури на регионално ниво.

- извършва дейности по стопанисване, поддръжка, експлоатация, опазване и мониторинг на 21 бр. комплексни и значими язовири, които съгласно чл. 13 от Закона за водите са публична държавна собственост. Със Заповед от 17.03.2011 год. Министърът на земеделието и храните е наредил на „Напоителни системи“ ЕАД да приеме язовирите и да извършва посочените дейности съгласно Наредба № 13 за условията и реда за осъществяване на техническа експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

„Напоителни системи“ ЕАД София поддържа и експлоатира държавния хидромелиоративен фонд за улавяне, съхранение, покачване, разпределение и реализация на вода за напояване на земеделските култури, като с част от стопанисваните съоръжения доставя вода за промишлени и др. нужди, в т. ч. за питейно - битово водоснабдяване на населението. Наред със съоръженията, имащи пряко отношение към поливния процес, дружеството стопанисва и такива, чието основно предназначение е предпазване от вредното въздействие на водите, в т.ч. предпазване от наводнения на населени места, пътища, жп. линии, предприятия, земеделски земи и други обекти. Ефектът от тези хидромелиоративни съоръжения се реализира не само в селското стопанство, но и в останалите отрасли от националната икономика, поради което същите са с общонационално значение. Тези съоръжения включват предпазни диги, Дунавски диги, корекции на реки, отводнителни полета и системи.

Освен тях дружеството стопанисва, поддържа и експлоатира 21 бр. комплексни и значими язовири. Съгласно чл. 13 от Закона за водите всички тези съоръжения и язовири са публична държавна собственост, извадени са от баланса на дружеството и се отчитат като задбалансови активи. По-голяма част от тези обекти са линейни, разположени са в землищата на много общини и кметства, и трудно могат да се поддържат в техническа изправност от други структури на регионално ниво. Изискванията за инженерна сигурност на съоръженията налагат научнообосновани методики за системен технически контрол, пълна и точна координация при поддържането, наблюденията, измерванията и действия при екстремни условия.

УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

"Напоителни системи" ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано по Търговския закон, със 100 % държавно участие и принципал - Министъра на земеделието и храните.

Дружеството е създадено чрез преобразуването на държавна фирма „Хидромелиоративни системи" София с решение от 08.12.1993 год. на Софийски градски съд фирмено отделение, четвърти състав, по фирмено дело № 1798/1991 год., с основен предмет на дейност стопанисване, експлоатация, поддържане на хидромелиоративния фонд, доставка и продажба на вода за напояване и промишлено водоснабдяване с основна сфера на дейност по НКИД КОД 0161 - Спомагателни дейности в растениевъдството.

Дружеството е вписано в регистъра за държавните и общински предприятия под № 514 том 10, р.П, стр. 71 по фирмено дело 1798/1991 год.

Дружеството е учредено без срок за действие относно предмета на дейност.

Последните промени в Устава са вписани в регистъра на търговските дружества, а последните промени в органите за управление - в Агенцията по вписванията.

СОБСТВЕНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ

"Напоителни системи" ЕАД - София е търговско дружество със 100% държавно участие и принципал Министърът на земеделието и храните. Дружеството е с едностепенна форма на управление - Съвет на директорите.

Съставът на последния Съвет на директорите е следния:

Александър Тодоров Христов - Председател на съвета на директорите

Галина Панайотова Замфирова - член

Емил Димитров Гущеров - член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор - Галина Панайотова Замфирова

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

Деноминацията на капитала на дружеството е вписана с решение № 17 от 15.12.1999 г., като към 31.12.2013 г. съдебно регистрираният капитал възлиза на 20 949 436 лв., разпределен на 20 949 436 бр. поименни акции с номинал 1,00 лв. за акция.

Със Заповед на Министъра на земеделието и храните РД 59-13 / 21.02.2014 г., вследствие на вливането на "Хидромелиорации-Севлиево" ЕАД, е увеличен регистрирания капитал на "Напоителни системи" ЕАД на 25 452 628 лв., разпределен на 25 452 628 поименни акции с номинал 1,00 лв. за акция. Увеличението е вписано на 27.04.2014 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията. Във връзка с това обстоятелство е актуализиран Устава на дружеството.

СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ

гр. София, бул. „Цар Борис III“ № 136 ет. 3;

Телефон: 02/ 8561177, 8085000;

Факс: 02/ 8564842

e-mail : office.central@irrigationsystems.bg

СТРУКТУРА НА ДРУЖЕСТВОТО

През 2016 г. „Напоителни системи" ЕАД е структурирано в Централно управление и 14 клона в страната, чрез които осъществява предмета си на дейност:

Клон Черно море - гр. Варна 9000, район р-н Одесос, ул. "Христо Ботев" №10
Клон Тополница - гр. Пазарджик 4400, ул. "Пловдивска" № 3

Клон Среден Дунав - гр. Плевен 5800, ул. "Дойран" №136

Клон Марица - гр. Пловдив 4000, район р-н Централен, бул. "Марица" № 122

Клон Долен Дунав, - гр. Русе 7012, ул. "Борисова" № 52, ст. 1

Клон Средна Тунджа, - гр. Сливен 8800, ул. "Д. Пехливанов" № 10
Клон София, гр. София, - гр. Елин Пелин 2100, пл. "Независимост" № 18
Клон Горна Тунджа - гр. Стара Загора 6000, бул. Митрополит Методий Кусев № 2
Клон Струма-Места - гр. Дупница 2600, ул. "Св. Ив. Рилски" № 20
Клон Мизия – гр. Враца 3000, бул. „Христо Ботев“ № 178
Клон Видин – гр. Видин 3700, ул. „Цар Александър“ 13
Клон Хасково – гр. Хасково бул. „Раковски“ № 1
Клон Шумен – гр. Шумен ул. „Пета“ № 1
Клон Бургас – гр. Бургас ул. „Фердинандова“ № 3 ет. 3

ОБСЛУЖВАЩИ БАНКИ

„Сибанк“ АД
„Юробанк България“ АД
„Първа инвестиционна банка“ АД
„Търговска банка Д“ АД
„Централна кооперативна банка“ АД

ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСС (MCC 1, MCC 2, MCC 7, MCC 8, MCC 10, MCC 10, MCC 16, MCC 18, MCC 19, MCC 20, MCC 21, MCC 23, MCC 27, MCC 28, MCC 29, MCC 31, MCC 32, MCC 34, MCC 36, MCC 38, MCC 39, MCC 40, MCC 41; и актуалните МСФО, като финансовите отчети са изгответи на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за приемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ

„Напителни системи“ ЕАД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите, състоящ се от 3 члена. Членовете на Съвета на директорите се избират от принципала – Министъра на земеделието и храните.

През 2016 година съставът на Съвета на директорите е бил следният:

Александър Тодоров Христов
Емил Димитров Гущеров
Ивайло Кирилов Първанов – до 24.06.2016 г.
Галина Панайотова Замфирова – от 24.06.2016 г.

През 2016 година дружеството е представлявано и управлявано от

Ивайло Кирилов Първанов - изпълнителен директор до 24.06.2016 г.
Галина Панайотова Замфирова – изпълнителен директор от 24.06.2016 г.

За членовете на Съвета на директорите не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на дружеството.

Информация относно участието на лица – ключови ръководни органи като неограничено отговорни съдружници, участие в управлението и притежаване на 25 и повече на сто от капитала на други дружества

Ивайло Кирилов Първанов участва в следните търговски дружества:
съдружник с 50% участие и управляващ на „Трайкорект“ ООД
единоличен собственик и управляващ на „Дабъл Ю“ ЕООД
единоличен собственик и управляващ на „Интерфон“ ЕООД

Александър Тодоров Христов е едноличен собственик и управляващ на „Армира“ ЕООД

ЧИСЛЕНОСТ И СТРУКТУРА НА ПЕРСОНАЛА

Средносписъчният брой и структурата на персонала през 2016 година нямат съществени изменения в сравнение с 2015 година.

ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА

Дейността на „Напоителни системи“ ЕАД е в пряка връзка с държавната политика в областта на хидромелиорациите. Поддържането на обектите за защита от вредното въздействие на водите е услуга от общ икономически интерес, която се финансира от държавния бюджет. Освен това цената на водата за напояване се определя със заповед на министъра на земеделието и храните.

От друга страна дейността на дружеството има важно значение за поливното земеделие в страната, както и за защитата на територията, населението и инфраструктурата от вредното въздействие на водите.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СДЕЛКИТЕ, СКЛЮЧЕНИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Заеми, получени от свързани лица

Във връзка с критичното финансово състояние на Напоителни системи“ ЕАД в изпълнение на заповеди на министъра на земеделието и храните са сключени договори за заем както следва :

Предприятие	дата на договор за заем	сума
Южноцентрално държавно предприятие	18.10.2013	2,000,000
Югозападно държавно предприятие	04.11.2013	1,382,960
Югоизточно държавно предприятие	04.12.2013	2,000,000
Югозападно държавно предприятие	20.12.2013	1,000,000
Южноцентрално държавно предприятие	21.12.2013	373,904
Общо		6,756,864

Връщането на заетите суми трябва да се направи през периода ноември-декември на 2016 година.

Приходи от свързани лица

Клиент	Вид сделка	2015 г.	към 30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	приходи от ОППВ	16 963	10 245
Общо		16 963	10 245

Вземания от свързани лица

Клиент	31.12.2015 г.	към 30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	8 363	3 497
Общо	8 363	3 497

Задължения към свързани лица

"НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД
Междинен доклад за дейността
за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г.

Доставчик	31.12.2015 г.	към 30.09.2016 г.
Министерството на земеделието и храните	5 020	470
Общо	5 020	470

Основни клиенти

Солвей Соди АД
Арон ООД
Софийска Вода АД
Водоснабдяване и канализация – Шумен ООД
Агрополихим АД
Провадсол ЕАД
Илиеви – ТД – Илиев С-ие СД
Агриндо ЕООД
Балкан Райс ООД
Къосел Груп ООД

Основни доставчици

Бент ойл АД
Енерго-про България ЕАД
ЧЕЗ Електро България АД
ЕВН България Електроснабдяване ЕАД

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

През отчетния период основният предмет на дейност на дружеството е запазен.

„Напоителни системи“ ЕАД извършва поддръжка на водостопански съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите: защитни диги, корекции на реки, отводнителни системи – публична държавна собственост, съгласно чл.13, т.3 от Закона за водите и ретенционните язовири чрез изпълнение на следните дейности:

- обход и наблюдение за установяване на техническото и експлоатационно състояние на Дунавски и предпазни диги, корекции на реки и дерета, отводнителни полета и системи и съоръженията по тях;
- поддържане на проводимостта на корекции на реки и дерета, включващо почистването им от строителни, битови отпадъци и наносни отложения, премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, хрести и всички паднали или с опасност да паднат дървета;
- измервания и поддържане на проектните параметри на Дунавски и предпазни диги, корекции на реки и дерета, почистване на тревна, храстовидна и дървестна растителност, възстановяване на нарушен профили;
- поддържане и текущ ремонт на откритата и закрита отводнителна мрежа и съоръженията на отводнителни полета и системи;
- експлоатация и поддържане техническата изправност на отводнителните помпени станции и съоръженията към тях;
- охрана на отводнителните помпени станции и съоръженията към тях;
- изграждане и поддържане на рампи за преминаване през дигите;
- извършване на системни огледи и наблюдения за установяване на техническото и експлоатационно състояние на ретенционните язовири; своевременно отстраняване на установени повреди нарушащи конструктивната и технологична сигурност на съоръженията;
- извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи на съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите при възникнали аварии, създаващи заплаха за персонала и населението, инженерна инфраструктура, населени места, за което своевременно се уведомяват експерти на Областните дирекции „Земеделие“, под чийто контрол същите се извършват незабавно.

През периода от месец октомври 2011 година до края на 2013 година дейностите по поддръжка на обекти за предпазване от вредното въздействие на водите са вменени на „Напоителни системи“ ЕАД със заповед на министъра на земеделието и храните № РД 09-317 от 26.03.2012 г. За същия период дружеството не е получило финансиране за извършената работа.

Със Заповед № РД 09-161 от 17.03.2011 г. министърът на земеделието и храните е наредил на „Напоителни системи“ ЕАД да приеме 21 броя комплексни и значими язовири и да извършва дейностите по стопанисване, поддръжка, експлоатация, опазване и мониторинг съгласно Наредба № 13 за условията и реда за осъществяване на техническа експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно чл. 147 от тази наредба физическата и техническата охрана на язовирните стени и съоръженията се осъществява от собственика. Извършените разходи за охрана на язовирите за периода от 2011 до края на 2013 г. в размер на 1 955 986 лева не са възстановени на „Напоителни системи“ ЕАД.

От 2009 година не са възстановени на дружеството 4 409 256 лева без ДДС за извършена бесплатна поливка за всички земеделски култури без ориз в изпълнение на заповед на министъра на земеделието и храните.

С Протокол по чл. 232 а от Търговския закон Министърът на земеделието и храните е приел решение за преобразуването на „Хидромелиорации – Севлиево“ ЕАД чрез вливане в „Напоителни системи“ ЕАД. Поетите натрупани задължения на „Хидромелиорации – Севлиево“ ЕАД в размер на 598 773 лева също не са възстановени на „Напоителни системи“ ЕАД.

Като последица от неосъщественото финансиране дружеството към 31.12.2013 г. има натрупани редица задължения.

С приетия на 07.03.2014 г. от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за водите са създадени предпоставки за преодоляване на критичното финансово състояние, до което е доведено „Напоителни системи“ ЕАД след края на 2011 година. Промените в закона регламентират статута на дейностите по защита от вредното въздействие на водите като услуга от общ икономически интерес, както и необходимостта от компенсиране на несправедливата финансова тежест, понесена от „Напоителни системи“ ЕАД.

В § 2 и § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите се урежда възстановяването на извършените разходи, представляващи несправедливо понесена финансова тежест от „Напоителни системи“ ЕАД през периода 2011 – 2013 г. и авансовото предоставяне на средства за посочените дейности.

В изпълнение на § 2 от същия закон в срок до 31.03.2014 г. следващо да бъдат възстановени средствата, представляващи несправедливо понесена финансова тежест от „Напоителни системи“ ЕАД през периода 2011 – 2013 г.

Във връзка с изпълнението на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 26 от 21.03.2014 г.) е възложена и извършена от АДФИ проверка за законосъобразност на извършените разходи от „Напоителни системи“ ЕАД за осъществяване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, в т.ч. документална обоснованост на извършените разходи през периода 2011 – 2013 г. Одобрени с Доклад № ДИ1СФ-94 от 01.12.2014 г. на АДФИ средства са в размер на 8 890 104,68 лв. без ДДС или 10 668 125,62 лв. с ДДС.

С Постановление на Министерския съвет № 410 от 2014 година са предоставени на „Напоителни системи“ ЕАД частично средства по § 2 в размер на 4 166 666,67 лв без ДДС или 5 000 000 лв. с ДДС.

До края на 30.09.2016 година не са преведени на дружеството останалите дължими средства в размер на 4 723 438,01 лв. без ДДС или 5 668 125,61 лв. с ДДС.

Извършената инспекция от АДФИ потвърди само направените от „Напоителни системи“ ЕАД разходи за ОПВВВ. Освен тях на дружеството не са възстановени разходи за охрана на язовири – публична държавна собственост, бесплатна поливка, възложена от МЗХ през 2009 година и поетите задължения на „Хидромелиорации“- Севлиево. По отношение на тези средства също е наложително да се намери решение за възстановяването им на дружеството.

„Напоителни системи“ ЕАД чрез своите поделения в страната доставя вода за следните нужди: напояване, В и К дружества, промишлени предприятия, зареждане на рибарници, водно-електрически централи и други.

В напоителните системи са включени: комплексни и напоителни язовири, напоителни помпени станции, напорни водопроводи, деривационни канали, открита канална мрежа, закрита тръбна мрежа, водохващания, изравнители и други съоръжения.

По начин на доставка на водата поливните площи се разпределят на гравитачни и помпени. Цената на услугата „водоподаване за напояване“ се определя ежегодно за следващия поливен сезон от Министъра на земеделието и храните.

Дружеството извършва строителна дейност на обекти по договори, финансирали от МКВП и Министерството на земеделието и храните

Дружеството чрез няколко клона формира приходи от производство и продажба на зърнени култури, риба, мед и др.

Дружеството отдава под наем неизползвани в дейността дълготрайни материални активи - терени, водоеми, сгради, помещения, машини, откъдето формира допълнителни приходи.

УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

"Напоителни системи" ЕАД има внедрена система за управление на качеството (СУК) за ISO 9001:2008, издадена на 27 март 2012 г. и валидна до 13 март 2015 г. Сертификата е подновен след извършен одит от „Си Джи Си“ и доклад от одиторите. Сертификата е издаден на 13.03.2015 г. и със срок на валидност до 12.03.2018 г. Подновеният сертификат е с обхват на дейност: Управление на строителството и поддръжка на благоустройствена инфраструктура, хидротехническо и хидромелиоративно строителство, преносни проводи (мрежи) на техническата инфраструктура и съоръженията към тях в областта на водоснабдяването, строежи необходими за предпазване и защита на населеността и възстановяване на районите от бедствия и аварии. Консултантска дейност по хидротехническо строителство и инженеринг.

През м. Декември 2013 г. беше стартирана публична покана по реда на ЗОП за избор на изпълнител за внедряване и поддържане на система за управление на околната среда в съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 14001:2004. "Напоителни системи" ЕАД има разработена документация за внедряване на системата за управление по отношение на околната среда (СУОС) за ISO 14001:2004, поради финансови затруднения процедурата по сертифициране на дружеството ще бъде довършена през 2016г.

Извършването на сертифицирането е необходимо с оглед по-доброто реализиране на предмета на дейност и осъществяване на целите на дружеството въз основа на приетия бизнес план за развитие. Чрез сертификацията по ISO 14001:2004 ще се постигне повишаване на степента на удовлетвореност на клиентите, чрез предлагането на услуги с по-добро гарантирано качество; установяване на трайни конкурентни предимства и постигане на устойчиво присъствие на пазара; стремеж към устойчиво развитие и доказване на загриженост за постигане на стабилна система по опазване на околната среда, чрез контролиране на влиянието на дейностите ни върху околната среда, като се спазват всички законови разпоредби в тази област; необходимостта от постигане на строги предохранителни мерки. При наличието на този международно признат сертификат по стандарт ISO 14001:2004 ще се разширят и възможностите за участие на дружеството в обществени поръчки.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

ПРИХОДИ

Към 30.09. 2016 година приходите от дейността са в размер на 25 527 х.лв. и са с 1233 х.лв. по-малко от приходите към 30.09. 2015 година.

Приходите са реализирани изцяло на територията на Република България.

В структурата на приходите най – голям дял имат приходите от услуги в размер на 25 789 х.лв., се увеличава и относителният им дял в сравнение с предходните години. В основната си част те са формирани от доставки и отвеждане на вода. Приходите от подадена вода за напояване са в размер на 9 783 х.лв. и от промишлена вода, в т.ч. за В и К дружества, ВЕЦ, рибарници и др., в размер на 4 358 х.лв. Приходите от поддръжката на обекти за предпазване от вредното въздействие на водите са в размер на 10 245 х.лв.

Структура на приходите

ПРИХОДИ	2014	относителен дял 2014 година	2015	относителен дял 2015 година	30.09.2016	относителен дял 30.09.2016 година
Нетни приходи от продукция	294	0.89%	262	0.72%	144	0.57%
Нетни приходи от услуги	27 831	84,57%	35 607	97,69%	25 789	101.78%

"НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД
Междинен доклад за дейността
за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г.

Нетни приходи от продажби на стоки	4	0.01%	4	0.01%	5	0.02%
Други приходи	1 262	3.84 %	495	1.36 %	-683	-2,70 %
Приходи от финансирания	3 498	10.63 %	54	0.15 %	30	0.12 %
Финансови приходи	18	0.05%	26	0.07%	53	0.21%
Общо приходи	32 907	100.00%	36 448	100.00%	25 338	100.00%

Нетните приходи от продажба на продукция представляват 0,57 % от приходите. Към 30.09.2016 година те са на стойност 144 х.лв. и са формирани от продажба на земеделска продукция – мед, зърнени култури, дървесина, трева и др.

Продажбата на стоки е свързана с почивна база.

Разходи

Общо разходите към 30.09.2016 година са 28 597 х.лв. или с 2 % по-малко от разходите към 30.09.2015 г. Разходите по икономически елементи към 30.09. 2016 година са 28 420 х.лв.

Структура и динамика на разходите по икономически елементи

Разходи по икономически елементи	2014	относителен дял 2014 година	2015	относителен дял 2015 година	30.09.2016	относителен дял 30.09.2016 година
Разходи за материали	5 655	14.43%	6 316	15.63%	3879	13.70%
Разходи за външни услуги	6 084	15.52%	6 923	17.13%	3456	12.21%
Разходи за амортизации	3 756	9.58%	3 388	8.39%	2396	8.46%
Разходи за заплати и осигуровки	19 967	50.94%	22 156	54.83%	17286	61.05%
Обезценка на активи	1 007	2.57%	1 198	2.96%	-	-
Други разходи	2 730	6.96%	428	1.06%	1296	4.58%
Общо	39 199	100.00%	40 409	100.00%	28 313	100.00%

Намаляват разходите за амортизации поради остатълите съоръжения, машини и оборудване.

В други разходи са включени командировки, представителни разходи, глоби, неустойки и др.

Финансовите разходи са в размер 173 х.лв.

III. ИНВЕСТИЦИИ

„Напителни системи“ ЕАД няма инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия.

През 2016 година дружеството не е осъществявало сделки за покупка и продажба на акции от капитала на други дружества.

Дружеството не е предоставяло заеми.

Придобитите към 30.09.2016 г. ДМА са на стойност 234 х.лв., а излезлите - на стойност 60 х. лв., съответно:

"НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД
Междинен доклад за дейността
за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г.

Видове активи	постъпили	излезли
земи и сгради	48	(1)
съоръжения		
машини и оборудване	105	(9)
транспортни средства	63	(49)
други нетекущи активи	18	(1)
Общо	234	(60)

IV. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Нетекущи активи

видове активи	стойност към 31.12.2015 г.	стойност към 30.09.2016 г.
земи и сгради	29 070	28 433
съоръжения	38 736	37 079
машини и оборудване	1 743	1 931
транспортни средства	274	212
други нетекущи активи	107	29
дълготрайни нематериални активи	16	10
Общо	69 961	67 694

Текущи активи

видове активи	стойност към 31.12.2015 г.	стойност към 30.09.2016 г.
материални запаси	2 878	2 236
търговски и други вземания	18 614	16 806
данъци за възстановяване	21	-
Пари	1 675	889
Общо	23 248	19 931

През 2015 година с решение на Съвета на директорите е направена обезценка на активи както следва :

на вземания от контрагенти, просрочени над 1 година в размер на 718 266.17 лв. – 100 % обезценка.

на пристъдени вземания, които не са събрани в продължение на години и няма вероятност да бъдат събрани, в размер на 572 352.70 лв. – 100 % обезценка.

Обезценени са вземанията, за които съществува несигурност по отношение на тяхната събирамост.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са извършени обезценки на активи.

Нетекущи пасиви

ПОКАЗАТЕЛИ / ГОДИНА	2015	30.09.2016
Нетекущи провизии	1 962	1 962
Пасиви по отсрочени данъци	1 469	1 468
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	1 173	-
Общо	4 604	3 430

"НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД
Междинен доклад за дейността
за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г.

Текущи пасиви

ПОКАЗАТЕЛИ / ГОДИНА	2015	30.09.2016
Текущи финансови пасиви	6 900	6 900
Текущи търговски и други задължения	18 317	13 878
Данъчни задължения	2 556	4 663
Задължения към персонала и осигуровки	4 723	5 405
Текущи провизии	883	768
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	1 166	-
Общо	34 545	31 614

Собственият капитал на дружеството бележи спад в частта на резервите.

Финансовите пасиви представляват задължения по заеми към Югозападното държавно предприятие, Югоизточното държавно предприятие и Южноцентралното държавно предприятие.

Дълготрайните активи през периода показват трайно изразена тенденция към намаляване.

Съотношение на финансова автономност и задължнялост

Година	Собствен капитал	Привлечени капитал	относителен дял на собствения капитал	относителен дял на привлечения капитал
2008	115 847	12,788	90%	10%
2009	106 392	10,912	91%	9%
2010	93 844	16,184	85%	15%
2011	83 185	12,660	87%	13%
2012	79 956	24,562	76%	24%
2013	65 237	35,688	65%	35%
2014	58 580	35,688	63%	37%
2015	54 000	39,209	58 %	42 %
30.09.2016	50 983	33,150	54 %	46 %

Собственият капитал на „Напоителни системи“ ЕАД е значително по-голям от привлечения. Собственият капитал бележи трайно изразена тенденция към намаляване. Привлеченият капитал през 2015 година в сравнение с 2008 година се увеличава тройно.

Финансов резултат

година	счетоводен финансов резултат
2007	161
2008	182
2009	-8 572
2010	-13 286
2011	-2 263
2012	-7 607
2013	-14 287
2014	-6 421
2015	-4 284
30.09.2016	-3 017

През годините от 2009 до 2016 дружеството е на загуба, а през 2007 и 2008 има незначителна печалба. Загубите са покривани от резервите, които имат ясно изразена тенденция към намаление.

Основни финансово икономически показатели

Финансово - икономическото състояние на НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД е разгледано и анализирано въз основа на изгответи финансово - счетоводни документи, представени от дружеството - отчети за всеобхватния доход и отчет за финансовото състояние на дружеството към 30.09.2016 година, съпоставени със същия отчетен период за 2015 година.

Финансови показатели и коефициенти

Показатели	30.09.2015 г.	30.09.2016 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Дълготрайни активи /общо/	70 810	68 393	(2 417)	-3%
Краткотрайни активи в т.ч.	25 193	19 931	(5 262)	-21%
Материални запаси	3 051	2 236	(815)	-27%
Краткосрочни вземания	21 237	16 806	(4 431)	-21%
Парични средства	905	889	(16)	-2%
Обща сума на активите	96 009	88 331	(7 678)	-8%
Собствен капитал	54 040	47 966	(6 074)	-11%
Финансов резултат	(2 270)	(3017)	(747)	-33%
Дългострочни пасиви	4 080	4 198	118	3%
Краткосрочни пасиви	34 372	30 846	(3 526)	-10%
Обща сума на пасивите	96 009	88 331	(7 678)	-8%
Приходи общо	26 797	25 580	(1 217)	-5%
Приходи от продажби	25 954	25 938	(16)	0%
Разходи общо	29 067	28 597	(470)	-2%

№	Коефициенти	30.09.2015 г.	30.09.2016 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:					
1	На собствения капитал	(0.05)	(0.08)	(0.03)	-35,5%
2	На активите	(0.03)	(0.05)	(0.02)	-31,7%
3	На пасивите	(0.08)	(0.11)	(0.03)	-25,5%
4	На приходите от продажби	(0.19)	(0.29)	(0.10)	-34,16%
Ефективност:					
5	На разходите	0.81	0.77	(0.04)	-5,4%
6	На приходите	1.23	1.30	0.07	5,1%
Ликвидност:					
7	Обща ликвидност	0.62	0.53	(0.09)	-17,5%
8	Бърза ликвидност	0.54	0.45	(0.09)	-20,1%
9	Незабавна ликвидност	0.05	0.04	(0.01)	-20 %
10	Абсолютна ликвидност	0.05	0.04	(0.01)	-20 %
Финансова автономност:					
11	Финансова автономност	1.6	1.38	(0.22)	-15,5%
12	Задолжнялост	0.63	0.72	0.1	13,5%

Загубата към 30.09.2016 г. година е предпоставка за отрицателните стойности на показателите за рентабилност.

Показателите за ефективност са количествени характеристики на съотношението между приходите и разходите. Наблюдава се намаляване на ефективността на приходите.

Коефициентът на обща ликвидност, изразяващ отношението между краткотрайните активи и краткосрочните задължения е на стойност 0,53.

Финансовата автономност характеризира степента на финансова независимост на дружеството от кредиторите. Коефициентът на финансова автономност е съотношението между собствения капитал и общата сума на пасивите. Коефициентът на задолжнялост показва колко задължения има дружеството на един лев собствен капитал.

V. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Дружеството не осъществява научно-изследователска дейност и не генирира приходи и разходи във връзка с това.

VI. РИСКОВИ ФАКТОРИ

ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК

Политическите рискове са свързани с вътрешнополитически кризи и неблагоприятна промяна в законодателството. Дейността на „Напоителни системи“ ЕАД е в пряка връзка с държавния бюджет. Поддържането на обектите за защита от вредното въздействие на водите е услуга от общ икономически интерес, и несправедливо понесената финансова тежест от „Напоителни системи“ ЕАД следва да бъде компенсирана от държавата.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е свързан с покачване или понижаване на валутните курсове, водещи до формиране на печалби или загуби.

Дружеството не е изложено на подобен риск, тъй като извършва дейност само на територията на страната и няма разплащания във валута.

ИНФЛАЦИОНЕН РИСК

Инфлационният риск представлява вероятност от повишаване на общото равнище на цените, вследствие на което намалява покупателната способност на местната валута. През последните години, в условията на валутен борд и рестриктивна фискална политика се поддържа ниско равнище на инфляция и дефлация.

За „Напоителни системи“ ЕАД от важно значение е цената на електроенергията и на горивата.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е рискът от неблагоприятна промяна на лихвените равнища, която дава отражение върху лихвените разходи. През 2016 година очакванията са цената на финансовите услуги да няма съществено значение за дружеството.

СЕКТОРЕН РИСК

„Напоителни системи“ ЕАД не е изложено на секторен риск, тъй като няма конкурентни предприятия в своята област.

Рискът се обуславя от определянето на цената на водата, което не е базирано на пазарен принцип.

ФИРМЕН РИСК

Фирменият риск е свързан с характера на основната дейност на дружеството, с параметрите и организацията на технологичните процеси, техническото състояние на

съоръженията и др. Проблем за мениджмънта на дружеството основно е лошото състояние на съоръженията, които са изграждани преди десетилетия и не са поддържани.

Всички съоръжения на язовирите имат нужда от подмяна или рехабилитация. Първите съоръжения на обектите за опазване от вредното въздействие на водите са изграждани през 1938 година, а най-новите преди 30-40 години и също е задължителна тяхната подмяна или рехабилитация. За целта в рамките на 5 годишен период са необходими 500 млн. лв. Поради липса на средства и неподдържане само в последните години са нанесени щети за над 40 млн. лв.

Работата на „Напоителни системи“ ЕАД е съпътствана от многократни и тежки аварии – скъсвания на предпазни диги, отнесени берми, изровени прагове, увредени брегозащитни и укрепващи съоръжения. Дългогодишната липса на поддръжка води до огромни загуби на вода и до повишаване на себестойността на доставяната промишлена вода и вода за напояване. Необходимостта от спешни мерки за намаляване на загубите се обуславя не само от икономическите съображения за дружеството, но и от въпросите, свързани с поддържането на водния баланс в страната и екологията.

VII. ПЕРСПЕКТИВИ И РАЗВИТИЕ

С приетите на 07.03.2014 г. от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за водите са създадени предпоставки за преодоляване на критичното финансово състояние, до което е доведено „Напоителни системи“ ЕАД след края на 2011 година. Промените в закона регламентират статута на дейностите по защита от вредното въздействие на водите като услуга от общ икономически интерес, както и необходимостта от компенсиране на несправедливата финансова тежест, понесена от „Напоителни системи“ ЕАД.

Подписан е договор № РД 50-43 от 03.04.2014 г. между Министерството на земеделието и храните и „Напоителни системи“ ЕАД за извършването на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, експлоатация и поддръжка на водостопански системи и съоръжения – публична държавна собственост.

Ръководството на „Напоителни системи“ ЕАД извършва обстоен анализ на икономическото състояние на дружеството и на причините за натрупаните загуби през последните години. Очертани са и се конкретизират някои от мерките в тази насока, по които предстои да се работи:

1. От години е наложителна подмяна на ползваните нерентабилна техника и енергоемки съоръжения. 80 % от механизацията е остаряла – на повече от 25 години. Голяма част от съоръженията в напоителните и отводнителни системи са енергоемки – старите помпи при дебит 50 л/сек. консумират 25 квч. ел. ен., докато новите – 5 квч., т.е. разликата е 5 кратна. Наложителна е също така подмяна на машинния и транспортен парк. Дълготрайните материални активи са силно амортизириани.

2. Повишаване събирамостта на приходите, в т.ч. актуализиране на формата на договорите с предвиждане на по-голям размер на неустойките;

3. Засилване на контрола по отношение на действително подадените количества вода и повсеместно използване на съвременни измервателни уреди. До 1992 година измерването е било задължително и във всички системи са съществували пунктове за контрол на подадените количества вода. Сега са останали да функционират само измервателни уреди в началото на главни напоителни канали, като всички други в напоителните полета са унищожени и понастоящем измерването е изключение. Наложително е поставяне на нови измервателни устройства на клиентите. Липса също така регистър на измервателните устройства (локация, тип, година на монтаж, извършени метрологични проверки). Проблем в това отношение представлява финансирането, тъй като едно качествено устройство струва 30-40 х.лв.;

4. Създаване на междуведомствени комисии за установяване и отстраняване на нерегламентираните водовземания. По предварителни изчисления това ще доведе до увеличаване на приходите с 2,5 – 3 млн. лв. годишно.

Необходимо е да се направи физическо проследяване на водопроводите за установяване на пропуснати клиенти, нерегламентирани отклонения и други нередности.

Мерки, като спиране на водоподаването, са социално неприемливи, тъй като ще доведат до оставане без вода и отопление на градове и големи предприятия.

5. Законодателни инициативи за контрол и санкции при нерегламентирано ползване на водоизточници;

6. Налице е проблем, свързан с формирането на таксите за водовземане, плащани от „Напоителни системи“ ЕАД към МОСВ. До 2013 година таксите са плащани по действително актуувани водни маси към крайните потребители. Новите изисквания съгласно тарифата на МОСВ

са таксите да се формират по отнетия обем вода посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства или на база количествата вода по разрешителните за водовземане. Монтирани водомерни устройства в клоновете на „Напоителни системи” ЕАД са малко на брой, неизправни или неотговарящи на нормативните изисквания. Дори да има модерни измервателни устройства основният проблем в случая се състои в това, че загубите в каналите до крайните потребители са огромни и промяната ще доведе до шест кратно увеличение на плащаните суми. Такова увеличение е непосилно за дружеството при настоящите условия. Плащането на новия размер на таксите, в който са включени загубите на вода, би следвало да доведе до увеличаване на цената на вода за напояване с 20 %, което би се отразило негативно върху поливното земеделие в страната. В случая на дневен ред ще стои въпросът за фалирането или на поливно земеделие или на „Напоителни системи” ЕАД”. От друга страна плащането на загуби от изпарени и филтрирали води, които са се върнали в почвите и реките и реално не са използвани, считаме за неправилно. От „Напоителни системи” ЕАД е направено предложение да се запази старият начин на формиране на посочените такси.

7. Завеждане на съдебни дела за събиране на стари вземания. Пречка в това отношение досега е липсата на средства за съдебни такси и разходи.

8. Оптимизация на разходите;

9. Оптимизиране числеността на персонала. Сега работещите в „Напоителни системи” ЕАД наброяват около 1870 души. Предстои прецизиране на структурата и организацията на дейността.

10. Подобряване на вътрешната структура и координация.

11. Важен момент в бъдещото развитие на дружеството е свързан с поставяне на началото на работата по оперативните програми на Европейския съюз. Хидромелиоративните съоръжения в България са в лошо състояние. От десетилетия активите са неподдържани и начинът да се приведат в съответствие с европейските стандарти е чрез ползване на европейските фондове. Ръководството на дружеството има намерение да вложи усилия не само в инфраструктурни проекти, но и в такива, свързани с опазване на водите, екологията, научни методи за управление на водите и водостопанските обекти.

Друг важен момент е свързан с набелязването и изпълнението на мероприятия за ефективно използване на дълготрайните активи на дружеството. Тежкото финансово състояние на „Напоителни системи” ЕАД в последните години е довело до понижена ефективност и ефикасност в това отношение. Предстоящите действия ще имат следните приоритетни насоки:

1. Уреждане на документи за собствеността. Понастоящем дружеството има неурядени актове за собственост за немалка част от имотите си. Една от пречките за изваждането на необходимите документи са неплатените местни данъци и такси – над 600 х.лв. Освен това за административни разходи (нотариални такси, скици, оценители и др.) са необходими над 800 х.лв. Спешното уреждане на документите за собственост се налага с оглед кандидатстването за изпълнение на инфраструктурни проекти по оперативните програми на ЕС.

2. Ремонтиране на компрометирани обекти, в т.ч. обекти, представени чрез МЗХ в Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

3. Изготвяне на средносрочни и дългосрочни програми за ремонт и реновиране, промяна на предназначението;

4. Изготвяне на дългосрочни програми за освобождаване от неизползваеми, негодни и ненужни дълготрайни активи. Ефектът в това отношение ще бъде свързан не толкова с получаването на приходи, колкото с намаляването на разходи за поддръжка, охрана, данък сгради и такса смет;

5. Подобряване на експлоатационните характеристики на хидромелиоративните съоръжения, в т.ч. свързани с намаляване загубите на вода, понижаване енергоемкостта, осъвременяване на измервателните уреди.

VIII. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Приемането на Обща стратегия за управление и развитие на хидромелиоративните и защита от вредното въздействие на водите с Решение на Министерския съвет № 100 от 27.10.2016 г.

27.10.2016 г.

Изпълнителен директор
Галина Панайотова

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 9
КЪМ ЧЛ. 28, АЛ. 2 ОТ НАРЕДБА № 2 НА КФН
за периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г.

Вътрешна информация

1.1. Промяна на лицата, упражняващи контрол върху дружеството

"Напоителни системи" ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано по Търговския закон, със 100 % държавно участие и принципал – Министъра на земеделието и храните.

1.2. Промяна в състава на управителните и на контролните органи на дружеството и причини за промяната; промени в начина на представяване; назначаване или освобождаване на прокуррист.

Дружеството е с едностепенна форма на управление - Съвет на директорите.
През 2016 година съставът на Съвета на директорите е бил следният :

Александър Тодоров Христов
Емил Димитров Гущеров
Ивайло Кирилов Първанов – до 24.06.2016 г.
Галина Панайотова Замфирова – от 24.06.2016 г.

През 2016 година дружеството е представявано и управлявано от :
Ивайло Кирилов Първанов - изпълнителен директор до 24.06.2016 г.
Галина Панайотова Замфирова – изпълнителен директор от 24.06.2016 г.

1.2. Изменения и/или допълнения в устава на дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са правени изменения и допълнения в устава на дружеството.

1.4. Решение за преобразуване на дружеството и осъществяване на преобразуването; структурни промени в дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не е правено преобразуване и структурни промени.

1.5. Откриване на производство по ликвидация и всички съществени етапи, свързани с производството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не е приемано решение за откриване на производство по ликвидация.

1.6. Откриване на производство по несъстоятелност за дружеството или за негово дъщерно дружество и всички съществени етапи, свързани с производството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не е откривато производство по несъстоятелност.

1.7. Придобиване, предоставяне за ползване или разпореждане с активи на голяма стойност по чл. 114, ал. 1, т. 1 ЗППЦК.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са предоставяни за ползване или разпореждане с активи на голяма стойност по чл. 114, ал. 1, т. 1 ЗППЦК.

1.8. Решение за сключване, прекратяване и разваляне на договор за съвместно предприятие.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са сключвани, прекратявани или разваляни договори за съвместно предприятие.

1.9. (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2007 г.).

1.10. Промяна на одиторите на дружеството и причини за промяната.

Годишният финансов отчет за 2015 г. е заверен от Д.Е.С. Калин Апостолов – Регистриран одитор, вписан в ИДЕС с диплома № 0657. За целта е сключен договор с предприятието на регистрирания одитор – „КА-ОДИТ“ ЕООД с ЕИК 200784953, регистрирано съгласно Търговския закон на Република България на 23.07.2009 г. с основна дейност извършване на независим финансов одит. Адресът на офиса е : гр. София 1000 бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 54, e-mail : office@kaaudit.bg, тел. 981 09 22, факс 988 50 37

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не е извършена промяна на одиторите на дружеството. Не е избран и назначен одитор за заверката на отчета за 2016 г.

1.11. Обявяване на печалбата на дружеството.

Към 30.09.2016 г. финансовият резултат на „Напоителни системи“ ЕАД е загуба в размер на 3 017 х.лв.

1.12. Съществени загуби и причини за тях.

До 2011 година поддръжката на ОПВВВ / обекти за предпазване от вредното въздействие на водите/ е осъществявана от „Напоителни системи“ ЕАД на основата на сключен договор с Министерството на земеделието и храните, чрез Изпълнителна агенция по хидромелиорации. След изменението на § 4 ал. 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за водите от 14.10.2011 г. дейностите по ОПВВВ са вменени на „Напоителни системи“ ЕАД със заповед на министъра на земеделието и храните № РД 09-317 от 26.03.2012 г. Заповедта не конкретизира източника и начините на финансиране. От месец октомври на 2011 година до 2014 дружеството не е получило финансиране за извършената работа.

С приетите на 07.03.2014 г. от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за водите са създадени предпоставки за преодоляване на критичното финансово състояние, до което е доведено „Напоителни системи“ ЕАД след края на 2011 година. Промените в

закона регламентират статута на дейностите по защитата от вредното въздействие на водите като услуга от общ икономически интерес, както и необходимостта от компенсиране на несправедливата финансова тежест, понесена от „Напоителни системи“ ЕАД. В § 2 и § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите се урежда възстановяването на извършените разходи, представляващи несправедливо понесена финансова тежест от „Напоителни системи“ ЕАД през периода 2011 – 2013 г. и авансовото предоставяне на средства за посочените дейности.

Подписан е договор № РД 50-43 от 03.04.2014 г. между Министерството на земеделието и храните и „Напоителни системи“ ЕАД за извършването на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, експлоатация и поддръжка на водостопански системи и съоръжения – публична държавна собственост.

В изпълнение на § 2 от същия закон в срок до 31.03.2014 г. следва да бъдат възстановени средствата, представляващи несправедливо понесена финансова тежест от „Напоителни системи“ ЕАД през периода 2011 – 2013 г.

Във връзка с изпълнението на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 26 от 21.03.2014 г.) е възложена и извършена от АДФИ проверка за законосъобразност на извършените разходи от „Напоителни системи“ ЕАД за осъществяване на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, в т.ч. документална обоснованост на извършените разходи през периода 2011 – 2013 г. Одобрени с Доклад № ДИ1СФ-94 от 01.12.2014 г. на АДФИ средства са в размер на 8 890 104,68 лв. без ДДС или 10 668 125,62 лв. с ДДС.

С Постановление на Министерския съвет № 410 от 2014 година са предоставени на „Напоителни системи“ ЕАД частично средства по § 2 в размер на 4 166 666,67 лв без ДДС или 5 000 000 лв. с ДДС.

Досега не са преведени на дружеството останалите дължими средства в размер на 4 723 438,01 лв. без ДДС или 5 668 125,61 лв. с ДДС.

Голямо значение за негативните финансови показатели на дружеството през периода след 2009 година има неосъщественото финансиране за редица дейности, които са били възложени и добросъвестно изпълнявани. В това число през периода 2011-2013 г. не са предоставяни средства за : ОПВВВ, охрана и поддръжката на язовирите – публична държавна собственост, покриване на загубите на „Хидромелиорации“ Севлиево и извършена безплатна поливка през 2009 г. В резултат на неосъщественото финансиране дружеството е понесло допълнителни разходи за лихви и такси по овърдрафт, водене на съдебни дела и др.

1.13. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Непредвидимо или непредвидено обстоятелство от извънреден характер, вследствие на косто дружеството или негово дъщерно дружество е претърпяло щети, възлизащи на три или повече процента от собствения капитал на дружеството.

Непредвидено обстоятелство за дружеството е фактът, че досега не са изпълнени разпоредбите на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 26 от 21.03.2014 г.). Досега не са преведени на дружеството останалите дължими средства в размер на 4 723 438,01 лв. без ДДС или 5 668 125,61 лв. с ДДС.

Освен нова на „Напоителни системи“ ЕАД не са възстановени средства от минали години за охрана и поддръжка на язовирите – публична държавна собственост, безплатна поливка, извършена през 2009 г., поетите натрупани задължения на „Хидромелиорации – Севлиево“ ЕАД, неплатени фактури за извършено проектиране, възложено на дружеството с писмо № 70-401 от 21.01.2011 г. на МЗХ.

Възстановяването на посочените средства ще има решаващо значение за стабилизирането на „Напоителни системи“ ЕАД.

1.14. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Публичното разкриване на модифициран одиторски доклад.

Не е изготвян модифициран одиторски доклад.

1.15. Решение на общото събрание относно вида и размера на дивидента, както и относно условията и реда за неговото изплащане.

Не е разпределен дивидент, поради факта, че финансовият резултат е загуба.

1.16. Възникване на задължение, което е съществено за дружеството или за негово дъщерно дружество, включително всяко неизпълнение или увличение на задължението.

Вследствие на влошеното финансово състояние на дружеството са натрупани редица задължения в т.ч.

Данъчни задължения -4 663 х.лв.

Към контрагенти – 11 408 х.лв.

Към персонала, вкл. осигуровки – 5 479 хил. лв.

По заеми от държавните предприятия, вкл. лихви - 6 900 х.лв.

1.17. Възникване на вземане, което е съществено за дружеството, с посочване на неговия падеж.

Съществено за дружеството е начисленото вземане от МЗХ в изпълнение на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 26 от 21.03.2014 г.). Досега не са преведени на дружеството останалите дължими средства в размер на 4 723 438,01 лв. без ДДС или 5 668 125,61 лв. с ДДС. падежът на вземането беше 31.03.2014 г.

1.18. Ликвидни проблеми и мерки за финансово подпомагане.

Общата ликвидност на дружеството към 30.09.2016 г. е 0,53. Основна мярка за подобряване ликвидността на дружеството е получаването на дължимите суми в изпълнение на § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ, бр. 26 от 21.03.2014 г.)

1.19. Увеличение или намаление на акционерния капитал.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не е извършена промяна на акционерния капитал.

1.20. Потвърждение на преговори за придобиване на дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са провеждани преговори за придобиване на дружеството.

1.21. Сключване или изпълнение на съществени договори, които не са във връзка с обичайната дейност на дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са сключвани договори, които не са във връзка с обичайната дейност на дружеството.

1.22. Становище на управителния орган във връзка с отправено търгово предложение.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са отправяни търгови предложения.

1.23. Прекратяване или съществено намаляване на взаимоотношенията с клиенти, които формират най-малко 10 на сто от приходите на дружеството за последните три години.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са прекратени или намаляли взаимоотношенията с клиенти, които формират най-малко 10 на сто от приходите на дружеството за последните три години.

1.24. Въвеждане на нови продукти и разработки на пазара.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са въвеждани нови продукти и разработки на пазара.

1.25. Големи поръчки (възлизящи на над 10 на сто от средните приходи на дружеството за последните три години).

Подписан е договор № РД 50-43 от 03.04.2014 г. между Министерството на земеделието и храните и „Напоителни системи“ ЕАД за извършването на обществената услуга за защита от вредното въздействие на водите, експлоатация и поддръжка на водостопански системи и съоръжения – публична държавна собственост. Планираните авансови средства за изпълнението на договора през последните 3 години са по 15 млн. лв. годишно.

1.26. Развитие и/или промяна в обема на поръчките и използването на производствените мощности.

Не са налице съществени промени в обема на поръчките и използването на производствените мощности.

1.27. Преустановяване продажбите на даден продукт, формиращи значителна част от приходите на дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са преустановени продажби на услуги, формиращи значителна част от приходите на дружеството.

1.28. Покупка на патент.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са закупувани патенти.

1.29. Получаване, временно преустановяване на ползването, отнемане на разрешение за дейност (лиценз).

С писмо № 14-00-00-290 от 04.02.2016 г. на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ е получено уведомление за започнатото производство по прекратяване правата, произтичащи от издадения на „Напоителни системи“ ЕАД лиценз за извършване на пътници/товари на територията на Република България № 08190, на основание чл. 11, ал. 1, т. 1, буква „б“ от Закона за автомобилните превози.

1.30. (Иzm. - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Образуване или прекратяване на съдебно или арбитражно дело, отнасящо се до задължения или вземания на дружеството или негово

дъщерно дружество, с цена на иска най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са образувани или прекратявани съдебни или арбитражни дела, относящо се до задължения или вземания на дружеството или негово дъщерно дружество, с цена на иска най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството.

1.31. (Нова - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Покупка, продажба или учреден залог на дялови участия в търговски дружества от емитента или негово дъщерно дружество.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. не са извършвани покупка, продажба или учреден залог на дялови участия в търговски дружества.

1.32. (Нова - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Изготвена прогноза от емитента за неговите финансови резултати или на неговата икономическа група, ако е взето решение прогнозата да бъде разкрита публично.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. дружеството има разработен Бизнес план за периода 2017-2021 за развитие на дейността на дружеството.

1.33. (Нова - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Присъждане или промяна на рейтинг, извършен по поръчка на емитента.

През периода от 01.01.2016 до 30.09.2016 г. дружеството не е поръчвало присъждане или промяна на рейтинг.

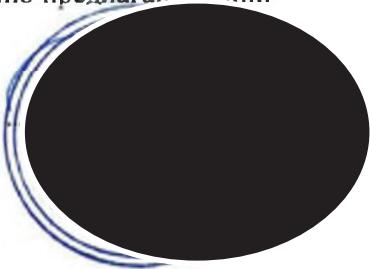
1.34. (Предишна т. 1.31 - ДВ, бр. 82 от 2007 г.) Други обстоятелства, които дружеството счита, че биха могли да бъдат от значение за инвеститорите при вземането на решение да придобият, да продадат или да продължат да притежават публично предлагани ценни книжа.

Няма.

28.10.2016 г.

Изпълнителен директор:

Галина Панайотова

НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

ДЕКЛАРАЦИЯ

съгласно разпоредбата на чл.100о, ал.4, т.3 от ЗППЦК

ДОЛУПОДПИСАННИТЕ

1. Галина Панайотова Замфирова – изпълнителен директор на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

и

2. Теменужка Иванова Иванова – главен счетоводител на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

ДЕКЛАРИРАМЕ,

че доколкото ни е известно,

1.финансовият отчет към 30.09.2016г.,съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД

и

2.междинният доклад за дейността на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД към 30.09.2016 г. съдържа достоверен преглед на информацията по чл.100о, ал.4, т.2 от ЗППЦК.

28.10.2016 г.

Гр.София

Галина Панайотова
изпълнителен директор

Теменужка Иванова
главен счетоводител